

zpravodaj
vodních
skautů
a skautek

KAPITÁNSKÁ POŠTA

HKVS
2000/2001
r o č n í k

Kapitánská pošta

Obsah	strana
7. 3. – výročí narození T.G.M.	1
Opustili nás navždy	2, 3
Základní pravidla vlajkové etikety	4, 5
Admiraltní plavba II	6
Kapitáni a kapitánky	6
Čeští vodní skauti–odbojáři na kanadských známkách	7
Pražské mosty VII	8, 9
Jarní inspirace	10
Svatojánské proudy a zplavnění horní Vltavy	11–14
Vysvětli Boha	15
Víte, že... ..	15
Poznámky k první pomoci II.....	16, 17
Potopa světa	18, 19
Radioskauting.....	20
Přihláška na „Mimoňské pádlo“	21, 22
Pozvánka na setkání před srazem K+K.....	23
HKVS hlásí	24
O naději	24

*Nosíme ve svém srdci naději, že
bude mezi námi*

*více slunce, i když teď zrovna nesvíí
více hvězd, i když je často zataženo
více upřímnosti, i když má navrch spíše předstírání
více porozumění, i když se potýkáme s netolerancí
více radosti, i když není zrovna do zpěvu
více síly, i když jsme občas jen pápěří
více pravdy, i když vždy nezvítězí
více lásky, i když se zatím skrývá.*

*Nosíme ve svém srdci tuto naději, protože věříme
v Boží mlýny a probuzené svědomí.*

Jan Masaryk (1886–1948)

7. 3. 1850

se narodil zakladatel československé republiky a její první president T. G. Masaryk

NĚKOLIK MYŠLENEK PRESIDENTA TGM:

1. Mravnost, to je poměr člověka k člověku. Potřebujeme mravnosti ve svém styku s bližním.
2. Ne na rozumu, nýbrž na citu, na sympatii, na humanitě, na lásce je založena mravnost.
3. Především nic nového, nýbrž staré uznané pravidlo je základem i moderní mravnosti: „miluj bližního svého jako sebe samého!“
4. Humanita jakožto láska k člověčenstvu v nejširším rozsahu se snadno stává abstraktní, láskou ve fantasii, ne ve skutečnosti. Láska musí být soustředěna. Milovat všechny stejně nelze.
5. Láska a humanita musí být pozitivní. Často nenávisť, například k národu druhému, pokládá se již za lásku k národu svému. Vyšší je nemít té nenávisť, ale pozitivně milovat.
6. Láska musí být účinná. Musíme pro bližního něco udělat, proň pracovat. Práce budiž klidná, vědomá svých cílů.
7. Chceme být reky a chceme se honosit velkými činy. Čin, ale ne práce. A kolik je těch generálů a reků a kolika lidem se podaří čin velký? Všichni chceme být vůdci. není pochyby, že vůdcové být musejí, ale vůdce nemá být pánem. Vůdcem dobrým bude ten, kdo dovede sloužit a kdo cítí, že sám je veden a veden být chce.
8. Pracovat, to znamená odpírat zlému a důsledně. Všude, vždy a zejména zlému v jeho zárodku. To neznámá být radikální, ale vytrvalý. Nemít strach, řekl bych. Ze strachu se lidé dopouštějí násilí, ze strachu lžou.
9. Mravnost je založena na citu. Ale není každý cit pravý, pěkný a protože mravnost na citu je založena, neodporuje proto rozumu. Hledejme vzdělání, právě proto, že cit je slepý, musíme citu svítit rozumem.
10. Musíme věřit v pokrok, že se život jednotlivce a celku lepší a že bude pořád lépe. Kdo věří v pokrok, nebude netrpělivý. Pokračovat znamená špatné překonávat. Špatné překonat dobrým – to není tak těžké, ale těžko je překonat dobré lepším.
11. Láska pravá spočívá na naději. V naději na život věčný. Taková láska je teprve láskou. Upíraje zrak k věčnosti, neopovrhuj hmotou, tělem, že duch je vyšší. Není hmota, není tělo bez hodnoty. Není hmota a tělo zřídlem zla, ale duch! Nečistota netkví v hmotě, v těle, ale pochází z ducha.

Vybráno z knihy TGM: Ideály humanitní.

OPUSTILI NÁS

dva významní vodní skauti,
kteří byli známi nejen svému okolí, ale nám všem

ČERNÝ JOHN

Mladší jej znali jako úctyhodného pána, který ve své vždy dokonalé uniformě (včetně ponožek) připomínal posledního kapitána z c. a k. bitevní lodi Viribus Unitis. Na té větě je nejpravdivější slovo úctyhodný, protože John si úctu zasloužil. Jako kapitán oddílu Slanečci, přístavní a krajský kapitán byl zásadový, tvrdohlavý jako beran (beranem byl -- vždy se hlásil ke své českobratrské víře), ale i reprezentativní. Měl osobní zásluhu na zviditelnění vodních skautů, když velel skautské regatě při návštěvě Lady B-P v poválečném Československu.

- Nebyl však pouhou okrasou tribun a velitelských můstků. Ve všech „mezidobách“ aktivně trampoval a trampské (tedy i skautské veřejnosti) byl znám jako Otec Gray. Svým jednoduchým a tvrdým příkladem tak vychoval spoustu čestných lidí i mimo okruh Junáka.

Odešel ve věku 84 let a jen v poslední době už mezi nás nemohl. Nohy unavené tolika vandry už odmítaly nosit jeho velkého ducha.

A proč jsme mu většinou říkali Černý John? Protože se tak skutečně jmenoval. Byl pokřtěn v Americe a hrdě ukazoval i komunistickým úřadům křestní list s americkým přepisem jména Jan.

FIXÍN

Taková legenda, že už jej osobně poznali jen aktivní účastníci závodu Přes tři jezy. Byl vodním skautem již v dobách, kdy slovo „pramice“ znamenalo něco jiného, než dnes a dřevěné plavidlo pro jednu posádku mělo oficiální název „skautská pramička“.

Byl dlouholetým členem pražského spolku Vltavan, spolku, který dodnes udržuje tradice starých podskalských plavců a vůbec vltavských vorařů. Byl vodákem každým coulem svého šlachovitého těla. Byl natolik vodákem, že se ještě ve svých devadesáti letech na svém kajaku aktivně účastnil závodu Přes tři jezy a my ho ukazovali, jako důkaz, že (vodním) skautem jednou, (vodním) skautem vždycky a že „age unlimited“.

Až nyní ve svých devadesáti třech letech si dal definitivní pohov.

Černý John a Fixín jsou teď někde tam, kde je i Brat'ka, Štok, Unnra a další velcí skauti, plavci a námořníci. Jistě trénují na nebeských vodách a ve chvílích volna očkem mrknou, jak si vedeme my. Nedělejme jim ostudu.

Vezír

Kdo byl milován,
nebude nikdy zapomenut.

Hluboce zarmoucení oznamujeme všem příbuzným a známým,
že zemřel náš milovaný manžel, tatínek, dědeček a bratr,

pan

Jan Černý

Zemřel tísle ve středu 14. února 2001 ve věku nedožitých 84 let.

Na přání zesnulého budou jeho ostatky v tichosti zpopelněny.

Kolín, dne 14. února 2001

Jméno posůstek:

manželka

synové s rodinami

ostatní příbuzní

J. Jelfáček - Pohřební služba Kolín, telefon: 721 504

Nej smrt,
žádnou vědu strý
kdo spravedlivý byl
a dobroný.
Fr. Hales

V hlubokém zármutku oznamujeme všem, že náš dráhy

MUDR. JIŘÍ VOTAVA - FIXÍN

dne 15. února 2001 náhle zemřel ve věku nedožitých 93 let.

Podle svého přání byl zpopelněn bez obřadu.
Popel bude rozptýlen za účasti pouze úzkého kruhu rodiny.
Přátelé od táborových ohňů, skauti a vodáci se s ním rozloučí na některém ze svých setkání.

Mše svatá za zemřelého bude sloužena dne 11. března 2001 v 9,30 hodin
v kostele svatého Prokopa v Praze na Žitkově, Sladkovského náměstí.

Za rodinu:

JUDr. Miloš Votava s manželkou Olgou
bratr

Zuzana Votavová s rodinou
seguná

JUDr. Emilka Zdeňková
seguná

Jitka Láblířová
kamarádka

Za vzpomínku, kterou mu zachováte a za projevy úcty děkujeme.

130 00 Praha 3, Na Chlumčnické 14 - tel. 6433103 (zářezník)

Opustil nás Černý John, jeden z nejstarších vodních skautů. Do Junáka vstoupil v roce 1934 a postupně prošel všemi funkcemi a absolvoval všechna skautská vzdělávání. Jeho vodáckou doménou byla vlajková etiketa. V roce 1945 založil vodácký oddíl, z kterého se stal postupně přístav. Organizoval stavbu pramiček, na které se pracovně podílel. V roce 1946 se stal Kapitánem Poděbradské oblasti a později Kapitánem povodí. Inicioval závod „Kolínské pádlo“, který se stal kolínskou tradicí a letos 6. přístav tento závod obnovuje. Při příležitosti návštěvy Lady Baden Powell uspořádal v Poděbradech regatu, za kterou mu LBP poslala děkovný dopis. V roce 1968 obnovil 6. přístav VS Kolín a vedl jej opět jako kapitán. Postaral se i o oddíl vodních skautek, který tenkrát vznikl. V letech 1989–1990 byl opět mezi prvními, kteří začali obnovovat skautské oddíly. Byl všude, kde bylo třeba. Do konce života se zajímal o svůj přístav. Je nositelem Medaile díky, Řádu stříbrného bobra, Řádu lilie v trojlístku ve stříbrném stupni a je členem Svojsíkova oddílu od roku 1993. Kdo ho znal, vzpomeňte na něho a na jeho skautskou práci.

Jikra

Fixín – nepřehlédnutelný v davu – na hlavě tmavomodrou lodičku s lilii nebo jižanskou kšiltovku – výrazný orlí nos. K jeho životnímu stylu vždy patřilo vyjimečné vybavení nesoucí patinu dobrodružných cest. Singl canoe plná šrámů, olympijská jola, hornoplošník Piper od američanů než dolétal v osmačtyřicátém, když mu zabavili vrtuli. Bojový KDF, který působil dojmem, že projel celou Afriku. Dosloužil mu kombík Trabant, v kterém i nocoval.

Prošel pražskou vodáckou Pětkou a domácím kotvištěm mu byl Vyšehradský yachtclub. Milníky jeho cest byla Ztracenka, Lítající osada, srub na Kárově, horská chalupa Větrník na svahu Liščí hory, tábořiště Vltavanu na Orlické přehradě.

Bylo možné se s ním setkat na vodě, v bílé stopě v Krkonoších, na Posázavské stezce, u táborových ohňů.

Vždy jsme ho znali jako veterána, který nestárne. Nějak jsme zapomněli vnímat ubíhající léta. A tak nás překvapilo, že zvedl kotvu a vydal se na svou poslední plavbu. Bylo mu dopřáno dožít se poženaného věku a odejít tak, jak odcházel ze společných setkání – bez dlouhého loučení.

Oskar

Základní pravidla vlajkové etikety

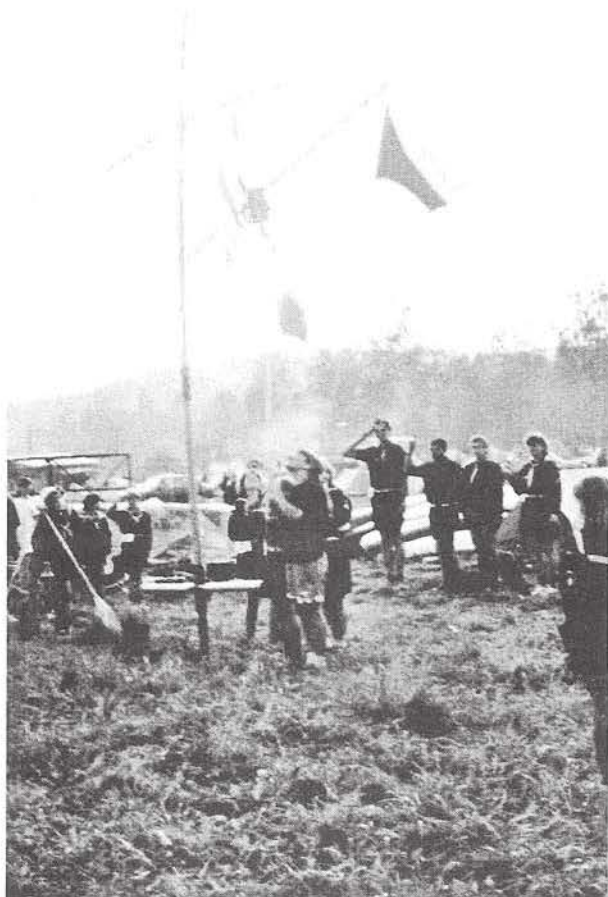
1. Především je třeba rozlišovat prapor od vlajky. Prapor je předmět dekorativní, libovolných rozměrů, připevněný na žerdi nebo splývající z domu. Vlajka vlaje na stožáru, dá se vytahovat a spouštět, upevněna je na šňůře a má přesný rozměr – poměr délky a šířky.
2. V přístavu, na kotvišti nebo táboře musí být vlajka vztyčována vždy ráno v 8 hodin a spouští se při západu slunce. Toto se týká všech vlajek.
3. Po západu slunce a před 8 hodinou ranní nesmí vlát žádná vlajka s výjimkou těch, které vlají na lodi, která připlouvá nebo odplouvá.
4. Za silné bouře, vánice a deště můžeme i přes den vlajky spustit, jmenovitě velké, aby nepřekážely v rozpoznávání menších signálních vlajek, aby nezatažovaly stožár a neničily se. V tomto případě mohou na stožáru být jen signální vlajky.
5. Nikdy se nesmí vyvěsit na jedno lanko více než jedna vlajka.

Vzjímky: A. Zpráva sestavená z kodových vlajek – max. 4.

B. Jachta vracející se ze zahraniční plavby má právo po 7 dní od překročení státní

hranice nést na pravoboční části břevna vlajky všech navštívených států v abecedním pořádku pod sebou na jednom lanku.

6. Vlajka se má vztyčovat a spouštět obřadně. Na stožár stoupá hbitě a spouští se pomalu. Na noc se odváže a uloží. Na táboře lze zavést u stožáru přes den hlídku – službu v kroji.
7. Vlajku dotahujeme až k vrcholu stožáru, vlajka v půli znamená smutek.
8. Lanko řádně napneme, aby se vlajka ve větru nevzdalovala od stožáru.
9. Státní vlajka se vytahuje na stožár rozvinutá, jen oddílové, přístavní a signální se mohou vytáhnout složené a po dotažení se rozvinou uvolněním smyčky trhnutím lankem.
10. Vlajku upevňujeme k lanku nejlépe olivkou přišitou k hornímu cípu vlajky, která se zapne do oka lanka. Dolní cíp vlajky má přišitou šňůrku, která se spojí s lankem škotovým uzlem – může být i zde olivka.
11. Státní vlajka se nesmí dotknout země. Starou státní vlajku, pokud ji neschováme pietně na památku, spálíme obřadně na táborovém ohni.
12. Česká státní vlajka má vrchní půli bílou a spodní červenou. Mezi tyto pruhy je vsunut modrý klín do středu vlajky od stožáru. Poměr délky a šířky je 3:2. Bílá barva vlajky je tedy nahoře. Při umístění praporu na budovu svisle je bílá barva při pohledu zepředu vždy vlevo.
13. Prapory mohou být k žerdi přibity a mohou mít různé rozměry. Modrý klín má však sahat až do středu praporu.
14. Při smutku se vytahuje rozvinutá vlajka pomalu až k vrcholu stožáru, nechá se chvíli vlát a potom se velmi pomalu spouští do poloviny stožáru. Večer se při spouštění opět vytáhne až k vrcholu stožáru, nechá se chvíli vlát a pak se zvolna spustí.
15. V případě státního smutku se spustí všechny vlajky do poloviny stožáru. V případě úmrtí člena oddílu se spustí do poloviny stožáru jen vlajka oddílová, ev. přístavní.
16. V průvodu se nese vlajka na žerdi. Při rozvinování se otáčí žerdí, při čemž další člen vlajku přidrží, aby se nedotkla země. Vlajku neseme svisle vztyčenou asi 6 kroků před útvarem. Velitel útvaru jde před ní asi 3 kroky. Další vlajky jsou nesené až za státní vlajkou, při čemž tato může mít čestnou stráž.
17. Při vztyčování a spouštění nebo při státní vlajce ne-

sené v průvodu stojí všichni v okolí v pozoru, civilisté s hlavou obnaženou, osoby v uniformě nebo ve skautském kroji zdraví předepsaným způsobem.

18. Na budově může mít vlajka skloněnou žerď v úhlu 45 °.
19. Vlajku nikdy nevyztužujeme, aby odstávala od stožáru i za bezvětří. Rovněž ji nikdy nechráníme průsvitnými obaly.
20. Při přehlídce se skloní vlajka žerdí do úhlu 45 °. U nás není zákon, že se státní vlajka nikdy nesklání jako v USA.
21. Na státní vlajku nikdy netiskneme a nevyšíváme hesla, odznaky, obrazy. Vlajka nesmí být nikdy podkladem pro oddílový nebo jiný prapor.
Dodatek: Při hraní nebo zpívání státní hymny vlajkonos státní vlajku zdvihne do výše, tedy ji nesklání, ostatní vlajky však skloněny být musí a to tak, aby se nedotýkaly země.
Česká trikolora má toto pořadí: bílá, červená, modrá.
22. Státní vlajku vyvěšují tyto lodě: Jachta kotvící v přístavu na zádi nebo na vratiráhne. Kanoé, kajaky a pramíčky nepoužívají státní vlajky, vyjma při jízdě v cizině a to na zádi. Na přídi mohou mít vlajku klubu, oddílu či vlastníka.
23. Zdravení lodí státní vlajkou se děje tak, že se spustí do půli stěžně a opět se vytáhne na dřívější místo. Všechny lodě bez rozdílu zdraví napřed lodě válečné – ty se poznají podle dlouhé trojúhelníkové vlajky na vrcholu stěžně – říká se jí bič (Wimpel). Bič je bílý s tím, že u žerdě je vždy vlajka námořnictva – Angličané tam mají typický Union Jack, Němci černý válečný kříž, Španělé černý ondřejův kříž, některé státy mají bič doplněný v národních barvách jako Francouzi a Italové.
24. Jachty se zdraví tak, že vyvěsí vlajku klubovou nebo vlajku majitele a použijí způsobu výše uvedeného.
25. Odpověď se dává ihned a stejným způsobem jako pozdrav.
26. Loď opouštějící přístav vyvěsí své rozpoznávací vlajky a jakmile je mimo, všechny spustí.
27. Při slavnostních příležitostech se kotvící jachty ozdoby vlajkoslávou. K vlajkoslávě se používají výhradně vlajky mezinárodní vlajkové abecedy – kódu – seřazeny tak, že se střídají vždy dvě vlajky a jeden plamenec. Vyvěsí se od příde přes hlavicu stěžně ke konci vratiráhna, případně až na záď ke kotevnímu řetězu. Po dobu, kdy je vyvěšena vlajkosláva, nesmí se na lodi vykonávat hrubé práce.
28. Mezinárodní vlajkovou abecedou se signalizuje tak, že se na jedno lanko nevyvěšuje víc než 4 vlajky.

Vyvěšují se na křížovém ráhne, event. na několika lankách vedle sebe. Je tedy možno vyvěsit několik signálů najednou.

29. Loď připlouvající po západu slunce do přístavu má všechny předepsané vlajky vyvěšeny a v okamžiku, kdy zakotví, se všechny spustí. Vztyčují se až v 8 hodin ráno.
30. Vlajky hodnostní a služební se vyvěšují buď přechodně nebo trvale dle toho, zda hodnostář je na lodi stále nebo se tam objevuje přechodně. Vyvěšuje se vždy vlajka vyššího hodnostáře nebo nejstaršího, když je jich tam více stejného postavení. Vlajka pirátská na kotvící lodi v přístavu znamená: nezvaní hosté nejsou na palubě vítáni. To je nepsaný zákon mezi jachtaři. „Pirátská vlajka“ je však podivný pojem. Piráti měli vlajky červené, zelené, fialové s různými figurami a označeními – beránek, sekery, meče, kostlivce ap. Ona známá černá vlajka s lebkou a hnáty je spíše výmyslem spisovatelů než skutečností. Použití této „pirátské vlajky“ je možná míněn způsob označení vzpoury, odporu proti stávajícímu řádu či zvyklostem. Obdobně se vyvěsila vzhůru nohama i státní vlajka. Tak vznikla i dnešní základní složka české vlajky. Původní byla červeno-bílá, ale po požadavku frankfurtského sněmu, aby Čechy se spojily s Německem, jak to žádali rakouští Němci, vyvěsili Češi vlajku obráceně na znamení vzpoury proti tomuto požadavku. Snad takto je i tady míněn způsob použití pirátské vlajky jako způsob odmítnutí vřité etikety návštěv.
31. Při plavbě ve výsostných vodách cizího státu vozíme jeho státní vlajku na pravobojní straně břevna nebo na přídi.
32. Nezapomeňte, že je povinností vztýčit státní vlajku všude, kde vlají jiné vlajky. Vztyčuje se vždy první. Státní vlajka musí být nejméně tak veliká jako největší vlajka z ostatních států.
33. Vyvěšuje-li se několik státních vlajek najednou, vyvěšuje se vždy čestná vlajka jako první, pak vlajka toho státu, jehož představitel je hodností nejvyšší a postupně dle dalších hodností. V případě stejných hodností se vytahují všechny vlajky najednou, nehrají-li se státní hymny. Jinak se vyvěšují dle pořadí, jak se hrají státní hymny.
34. Na táboře vyvěšujeme vlajky družin v lanoví – křížové břevno. Je možno vyvěsit všechny vlajky na jedno lanko dle pořadí jak se družiny umístily v bodování. Jestliže použijeme více lanek, je první místo na konci pravého ramene příčného břevna a postupně další směrem k levoboku.

Zpracováno dle příspěvku br. Johna z roku 1990.

Jack

ADMIRALITNÍ PLAVBA II.

PŮVODNÍ TERMÍN: Srpen 2001

Tato plavba byla vyhlášena jako druhá varianta „admiraltních plaveb“ v roce 2001.

Bylo včas zažádáno o dotaci a byl včas vyhlášen termín přihlášek. Příslušná přihláška byla vytištěna v KAPITÁNSKÉ POŠTĚ s termínem do 1. února 2001. Bohužel do stanoveného termínu došlo pouze 7 přihlášek frekventantů a dvou instruktorů. Na získání dotace je však potřeba nejméně 12 účastníků a tří instruktorů s příslušným oprávněním, což se nám nepodařilo. Jeden z instruktorů (Efendi) na vše resignoval, další zájemci, kteří na srazu K+K projevili ústní zájem se již neozvali. Museli jsme proto tuto plánovanou plavbu zrušit. Připomínám, že plavba se měla uskutečnit dvěma motorovými loděmi na vodách Vltavy, Labe, Středoevropského kanálu, Iselmeer a Baltského moře, s výukou navigace, ovládání velké motorové lodě, obsluhy radaru a radia a bezpečnostních předpisů jak na vodách vnitrozemních, tak i na moři.

HKVS VYPISUJE PROTO NÁHRADNÍ TERMÍN!

a to: 18. až 25. srpna 2001

na výcvikovou plavbu (jachtařskou) v Polsku na Mazurských jezerech na plachetnicích typu SAS SUPERNOVA, což jest kajutovou plachetnicí pro 4 osoby, s přívěsným

motorem (pro proplouvání kanály), hlavní plachtou, kosátkou a případně i s genuou o celkové ploše plachet až 80 m².

Poplatek za osobu jest cca 2.300–2.500 Kč, zdravotní pojištění musíte uzavřít sami, o dopravě tam i zpět by se přihlášení účastníci dohodli, zrovna tak i na nákupu potravin. Pro informaci uvádíme, že na lodích jsou kuchyňské kouty, ceny potravin jsou v Polsku přibližně stejné jako u nás.

Také na této plavbě platí, že bude-li nám přiznána dotace, poplatek se sníží, nebude-li dotace přiznána nebude se již jednat o „admiraltní plavbu“, což znamená, že se mohou přihlásit všichni bez ohledu na věk, kvalifikaci a počet účastníků. V takovém případě jsou vítány i „rodinné výpravy“ bez členství v JUNÁKU, ale alespoň s vodním skautingem sympatizující.

Co však zůstává je plánovaný výcvik, mění se jen osnova výcviku na motorové jachtě na výcvik na jachtě plachetní, obsluha přívěsného motoru, správný systém rekreační i závodní plavby, navigace a elektronická navigace.

Závazné písemné přihlášky prosíme nejpozději do konce března 2001. Na adresu :

Ing. Jiří Hold-Amateur
Primátorská 49, 180 00 Praha 8
Telefon 838 405 77
E-mail: hkvs@volny.cz

Kapitáni a kapitánky!

Je březen, měsíc jarního probuzení. Věřím, že se nám po letošní divné zimě břehy zazelenají, věřím, že se nám přece jen na horách nashromáždilo dost sněhu, aby naše řeky měly dost vody nejen na jaře, ale i v době táborů.

Je březen, měsíc registrace Junáka. Věřím, že přístavy a oddíly vodních skautů a skautek včas a přesně splní tu papírovou, eventuelně elektronickou povinnost, která nám umožní získat přehled o počtech, složení a skautské kvalifikaci. Věřím, že všude proběhnou přístavní sněmy a vybízím Vás, abyste o nich včas a průkazně předali zápis svým okresům. Na jejich základě žádejte o pověření vůdce střediska, resp. kapitána přístavu. Je to důležité pro jednání se samosprávou i dalšími právními subjekty. Předsedové a organizační zpravodajové by měli vědět, jak kartička pověření má vypadat.

Je březen, poslední týdny a dny před jarním srazem kapitánů a kapitánek v Braníku, srazem, který bude současně volebním sněmem HKVS. Pokud jste tak dosud neučinili, podejte návrhy na kandidáty do R HKVS. Připomínám, že jde o tyto volené funkce: Hlavní kapitán (kapitánka), jeho zástupce (z opačného kmene), výchovná zpravodajka dívčí-

ho kmene, výchovný zpravodaj chlapeckého kmene, organizační zpravodaj a hospodář – všichni jako přístavní HKVS. Kromě toho je třeba zvolit i předsedu revizní komise, případně členy RK HKVS.

Pokud jste si přečetli návrh ÚRJ na nové uspořádání ÚRJ (forum a kabinet), jistě jste si všimli, že kromě přímo volených členů zde mají zastoupení po dvou členech jednotlivé skautské kraje, kmen dospělých a HKVS. Považuji to za pokrok v našem zastoupení v nejvyšších orgánech Junáka. Proto volte dobře, ó vlci (mořští)!

Vedoucí a předsedy jednotlivých sekcí a komisí HKVS žádám, aby si včas připravili písemnou zprávu o činnosti. Nechceme tento náš sraz K+K protahovat přílišným schůzováním a je připraven i další program podle libreta Ježka a Emanů. Proto si přivezte i základní potřebu vodáka – pádlo, vestu a plovací blány.

Je březen, měsíc jarního probuzení. Věřím, že se nám po letošní divné zimě podaří znovu semknout všechny kapitány a kapitánky kolem svého HKVS.

K tomu nám pomáhej Neptun.

Váš Vezír

Čeští vodní skauti – odbojáři Na kanadských známkách

Loni před Vánocemi jsem dostal vánoční přání od bratra Karla Rohlíčka z Kanady, jednoho z významných členů základní odbojové skupiny Zbojník (5. oddíl vodních skautů Praha), dnes Historické skupiny Zpravodajská brigáda. Jsem filatelista, a tak mě zajímalo, jakými známkami je dopis vyplacen, jaká má razítka, nálepky apod. A nemohl jsem věřit svým očím! Dopis byl vyplacen známkami, vydanými v Kanadě, z nich každá má hodnotu 46C (normální dopisní výplatné). Což o to, ale na známce, v rámečku na barevné fotografii, jsem já s Karlem, jak klademe na Staroměstském náměstí 19. května 2000 při Karlově návštěvě v Praze květiny k pamětní desce na radnici.

Tedy Historická skupina Zpravodajská brigáda na kanadských známkách! Na obálce je seznam Zbojníků k 60. výročí Zpravodajské brigády.

O tom, jak vznikla „naše“ kanadská známka se členy Zpravodajské brigády, mě Karel Rohlíček napsal: „...bude tě zajímat, jak jsem pochodil s „naší“ známkou. Zavola jsem přítele, vysloužilce Inteligence MI5, zda zná někoho, kdo podpíše můj dopis, aby byla přijata fotografie památného položení květin k desce Osvoboditelům města Prahy. Nejen že mé úsilí podpořil, ale napsal poštovní ústředně pro filatelii, že to je to nejmenší, co můžeme (my Kanadaňané) pro ty hrdiny odboje učinit. Za několik dní jsme dostal telefonický vzkaz, zda mne může navštívit ředitel filatelistické služby pro atlantickou část, abychom ujasnili, kterou část fotografie chci použít. Přijel, vystříhl jsem paspartu, udělal značky a během deseti dnů mně přišla expresní zásilka s „naší“ známkou. Nechci dělat s ní velkou slávu, je to opravdu naše tichá vzpomínka na naše Zbojníky Zpravodajské brigády.“

V Kanadě, a také například v Nizozemsku si v poslední době můžete vydat na přání známku s obrázkem či fotografií např. manželky, dětí apod. Po schválení ji za příslušný poplatek vytiskne poštovní tiskárna. Znamky lze běžně používat. „Naše“ známka má úřední popis Květy Zbojníkům.

Odbojová skupina druhé světové války, Zpravodajská brigáda, vznikla sloučením bezejmenné, malé skupiny Veleslava Wahla (později komunisty popraveného), založené v roce 1939

a skupiny „Zbojník“, vzniklé po zákazu skautingu v roce 1940. Jejich 12 členů bylo skauty 5. oddílu vodních skautů Praha. Tyto dvě skupiny se spojily a tak vznikla Zpravodajská brigáda, vojensky organizovaná, s převážně zpravodajskými úkoly přicházejícími z Londýna. Skupina se postupně rozrůstala, takže do Květnového povstání v r. 1945 vstoupila v počtu kolem 700 členů, včetně později napojených skupin Železo a Toledo, a dalších. Práce Zpravodajské brigády byla plně uznána až roku 1989. Členy skupiny byly převážně velmi mladí lidé, mimo Pětkařů řada dalších skautů, bez zkušeností a přesto se po celá léta aktivity gestapu nepodařilo skupinu odhalit. To je zcela mimořádné. Skupina dodala prokazatelně 8–10 tisíc zpracovaných zpráv. Přičemž londýnská centrála zpracovala za války celkem 75 000 zpráv.

**Jaromír Klika – BOB
HS Zpravodajská brigáda**

60 let ZB
1940 - 2000
Zbojníci

Adolf Karlovský †
Jaromír Klika †
Petr Hoch †
Dušan Mendl †
Milan Hasal †
Ladislav Hec †
Karel Rohlíček †
Slávek Nepil †
Bedřich Lánský †
Miroslav Vejvára †
Otakar Švorčík †
Karel Strádal †

Jaromír Klika a Karel Rohlíček při vzpomínce na zesnulé bratry před deskou Bojovníků Povstání v Praze

Pražské mosty VII. – stoletý oslavenec

V minulém čísle KP jsme si mohli přečíst mnoho více či méně zajímavých článků. V jednom z nich se jeden nejmenovaný kapitán Cedník po se zmiňuje o úrovni Kapitánské pošty – ať je jaká je, pokusím se dnešní vyprávění o mostech v Praze pojednat trochu neobvykle.

Tož tedy. Pokud zalistujeme stezskou skautů narazíme mezi mnoha body, které musí skautík splnit, na jeden o znalosti města. Dle mého názoru je důležitější než vědět, kde je jaká kašna, kde stojí jaký kostel a další pamětihodnosti města, něco zajímavého o těchto stavbách a zajímavých místech něco nezvyklého vědět. Tak například v Praze je spousta mostků, mostíků a mostů. O mnohých už vám něco zajímavého napsal Pavel Č. Nyní vyslechněte něco o málo známého o dalším mostě – mostě Legií. Už jenom ten název mostu. V Praze se názvy míst, ulic či mostů měnili většinou podle politické nálady lidí. Když byl most postaven dostal název Most císaře Františka I. (mimochodem most Legií má zvláštní postavení – byl stavěn jako přímý nástupce jiného, jenž plnil v této trase své poslání již delší dobu, téměř po šedesát let – Řetězového mostu císaře Františka I. V roce 1918 – při příležitosti vzniku samostatné republiky byl pojmenován mostem Legií. Za války se mu říkalo Smetanův most – asi podle nějakého Smetany, který v jedné budově nacházející se u tohoto mostu dirigoval svoje opery. Za minulého režimu nesl jméno – most I. máje. Dnes je to opět most Legií.

I stavba tohoto mostu byla velice zajímavá. Jako první byla v červenci 1885 vyhlášena soutěž a nakresleny návrhy na tento most. (Je vůbec s podivem, že z této soutěže vzešel vítězný návrh, podle kterého se stavba uskutečnila. Na spoustu staveb, dostaveb a zástaveb bylo v Praze vypísáno na přelomu století mnoho soutěží, ale jen málokterá měla za výsledek realizovanou stavbu. U mostu Legií se tak stalo.) Pozoruhodné je také vyhodnocování této soutěže. Návrhy mostu byly vyhodnocovány dvěma samostatnými porotami – jednou pro kámen a jednou pro železo. Teprve po tomto projednávání se sešly na společné schůzi a rozhodly o vítězném návrhu soutěže. A kupodivu závěr celé komise byl jed-

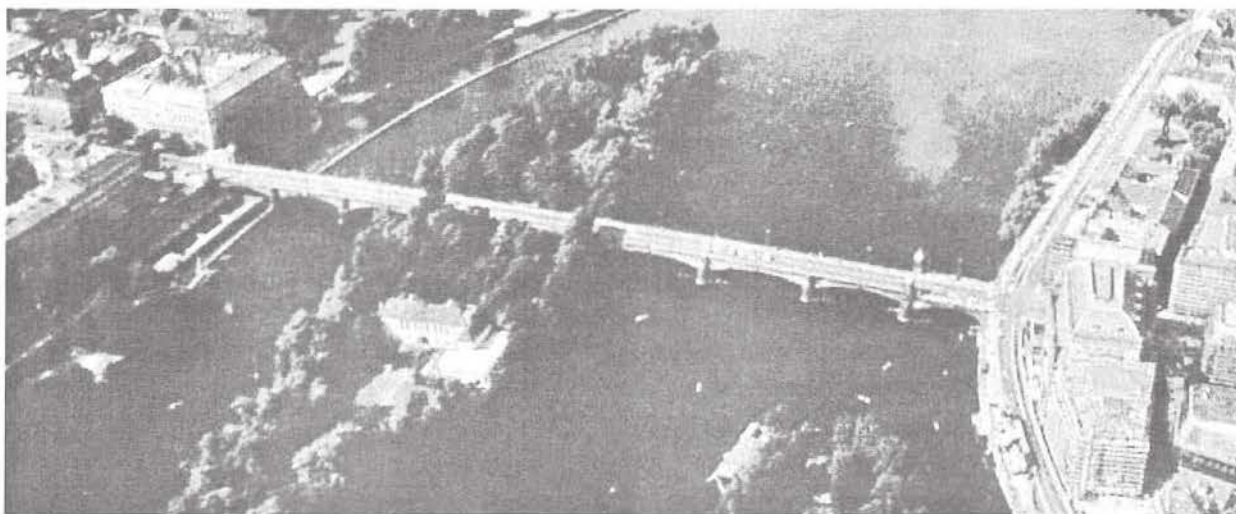
noznačný. Mezi porotci, kteří rozhodovali o návrzích najdeme spoustu známých osobností – stavitele a architekta Josefa Hlávku (jeden pražský most nese dokonce jeho jméno), architekt Josef Zítek a architekt Josef Schulz (je zvláštní při čem všem se tito pánové sešli – například společně tvořili Národní divadlo či Rudolfinum, oba učili na Pražské polytechnice). Po ročním rozhodování se dne 15. 7. 1890 stali vítězi Ing. J. Janů, Ing. J. Soukup (podílel se na opravě Karlova mostu) a architekt A. Balšánek (mimo jiné významný secesní architekt – Městské muzeum Hl. města Prahy na Poříčí, Obecní dům v Praze, Městská divadla v Plzni a v Pardubicích – jejich návrh byl ohodnocen na 3.000 zlatých.

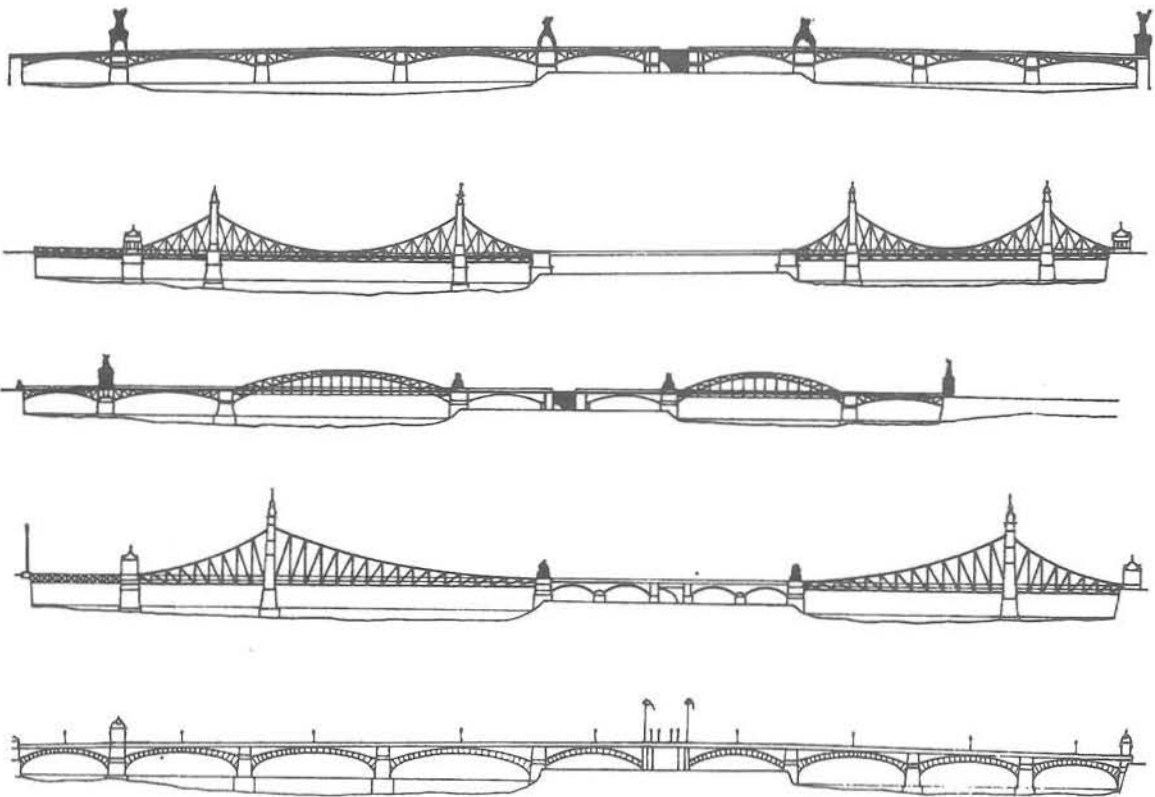
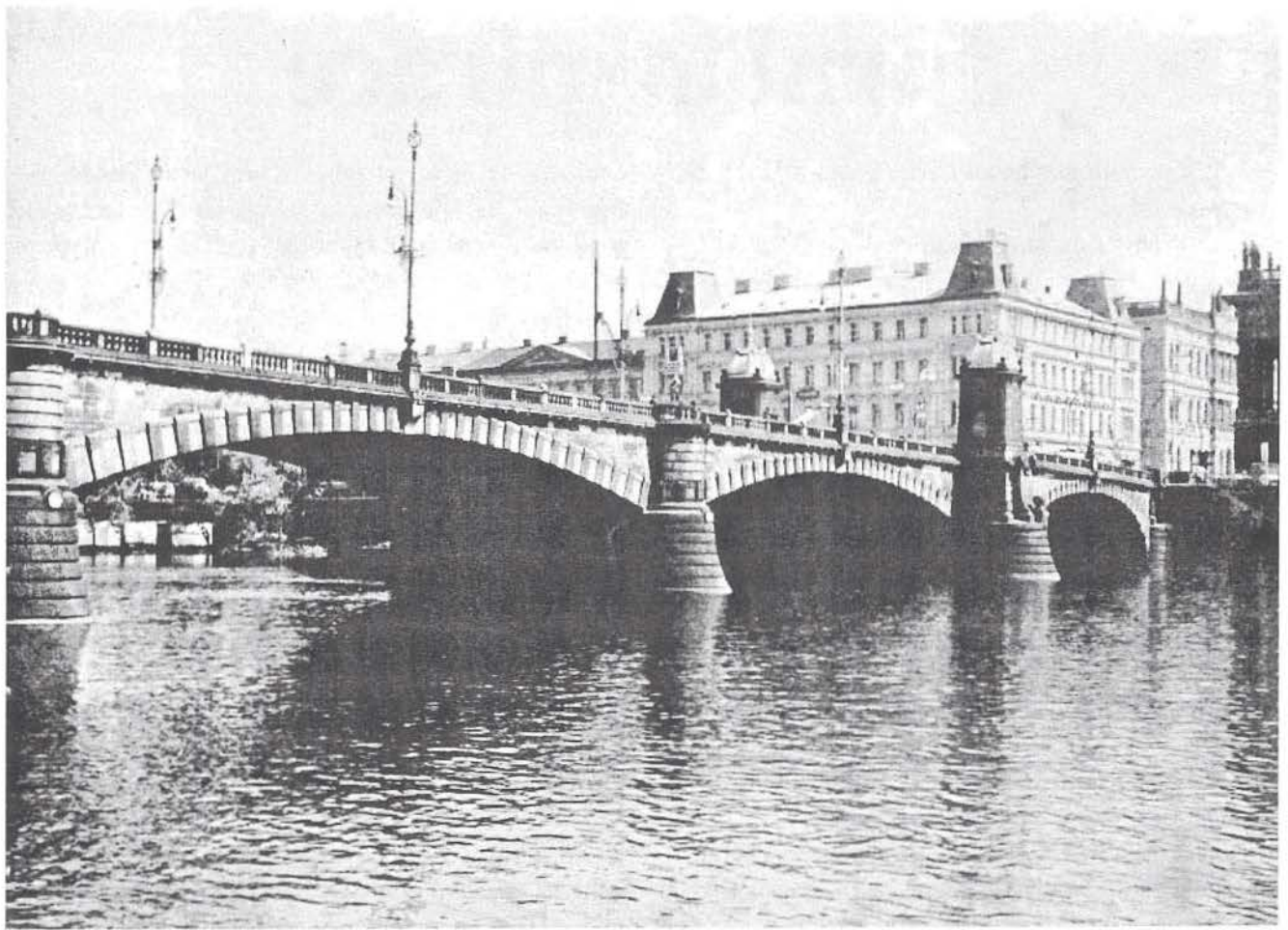
Téměř sedm let po skončení soutěže byl schválen projekt nového mostu a o rok později, po poklepu na základní kámen, se započalo stavět. Po mnoha úskalích byl most slavnostně svěcen a otevřen 14. června 1901 samotným císařem Františkem Josefem I. při tzv. „Pražských slavnostech“.

A ještě malá zajímavost na závěr. U tohoto mostu se na Smíchovské straně nachází pro nás vodáky jedno zajímavé měřidlo (zde totiž zaznamenávají hodnoty velký povodní) a socha Vltavy.

A trocha údajů pro pány inženýry:

typ konstrukce – klenba
použitý materiál – kámen
šířka – 16,40 m

2.1. Schéma některých soutěžních návrhů na most Františka I. v roce 1890.

Jarní inspirace

Rodiče poznali na vlastní kůži, co dělají jejich děti ve volném čase.

Než vyrazíme na naše řeky, bylo by dobré se zamyslet nad tím, jestli máme pro naši činnost vytvořeny ty nejlepší podmínky. Velmi dobrým příkladem byla akce Mimoňské admirality s rodiči. Svědkem neobvyklé plavby zvláštních posádek se stala řeka Ploučnice. Na ní pozval 3. oddíl vodních skautek „Peřej“ rodiče svých dětí na společnou plavbu po řece. Deset rodičů našlo kuráž, opustilo pevninu Mímoně a z Březiny dopluli na lodích až do ústí řeky do Labe v Děčíně.

Ráno na všechny čekal voňavý guláš

Aby rodiče měli na pádlování tu potřebnou sílu, tak je napřed čekal ve Skautském domově voňavý guláš, který pro ně připravila děvčata z třetího oddílu. Pak kapitánka, všemi nazývaná Anička, zahájila plavbu zvoláním: „K dnešnímu sjetí Ploučnice k Labi Áááá... a všichni odpověděli hurónským ...hóóój a současně zdvihli na pozdrav svá pádla nad hlavu.

Cestu z Mímoně do Březiny zvládla skautská Avie s vodáky, loděmi, vybavením a svačinou bez problémů. Tam na všechny čekala jízda plná peřejí, jezů, mělčin, ale také kamenů. Oddíl dal k dispozici rodičům své lodě, pádla, záchranné vesty, a tak nezbylo nic jiného, než nasednout do lodí, pádlovat a neudělat svým dětem ostudu.

Kormidelnice a lodivodka nezvládly záludný jez

Celá akce našťestí proběhla bez problémů. Nikdo z dospělých se „necvakl“, prostě nebyl zbytečně mokrý, až na ty nejzkušenější. Kormidelnice a lodivodka oddílu totiž nezvládly záludný jez a okusily, jak byla voda studená. Je to neuvěřitelné, vždyť děv-

čata mají už něco za sebou. Pokořila nejenom řeku Ploučnici, ale také Sázavu, Jizeru, Ohři a naši českou královnu řek Vltavu. O tom se můžeme dočíst v kronice oddílu, kterou si píší mimoňští vodáci již od roku 1990, kdy byl vodácký oddíl založen. Napřed byl jen pro pány kluky, ale od roku 1996 převzala pádla také děvčata a vedou si víc, než dobře. Vždyť se již dvakrát umístila na předních místech v celostátním závodě pramic „napříč Prahou, přes tři jezy“.

Neznají co je alkohol, drogy a kouření

Pětadvacet děvčat prožívá dnes společný život ve skautském oddílu, kde se přestaly bát, že by jedinou alternativou pro ně byl jen alkohol, kouření, injekční stříkačky, přešlapování na choniku a bezútěšná prázdnota života.

Poznala přátelství, kdy se může jedna na druhou spolehnout. Snaží se dodržovat skautské zákony a dělat denně dobré skutky. Učí se z tajů přírody, poznávají ta správná dobrodružství, získávají vědomosti a zručnosti užitečné jim pro celý život. Do slovníčku jim přibýlo oslovení bratře a sestro, ale také všechno to, co z toho vyplývá. Ví, co je opravdová obětavost, láska a povinnost. Navíc ještě vodácké áááááhoj, pádluj, přitáhni, a nebo kontra, bez kterých by se na vodě neobešly.

A co jejich rodiče? Jsou spokojeni, že mají děvčata ve svém volném čase užitečný a zajímavý program a že se o ně již bát nemusí. Poznali na vlastní kůži, co dělají a jak se chovají jejich děti ve svém volném čase. Admirality třetího oddílu vodních skautek z Mímoně musela rodičům slíbit, že je zase brzy pozvou s děvčaty na vodu.

Tak co? Stojí za to se nad tím zamyslet?

Jiří Řeháček-Balů

jimž pak musí se dáti za tak dalekou cestu nad obvyklou mzdu ještě přídavek. Aby však mohli loď sami proti proudu nazpět táhnouti, nutno by bylo přidati jim 5 lidí, kteří by buď smlouvenou odměnu nebo denní mzdu za to dostávali. Tento způsob dopadl by asi hůře nežli doprava pomocí koní. Mohla by se sice ještě ve dvou nebo třech nedělich provésti v té věci zkouška, ale studené již počasí a velká voda odporučují nechati zkoušku až na jaro, kdy beztak pomýšlím provésti novou zkušební jízdu s loďmistrem na mišenské lodi po celé řece. Pro dopravu soli bude třeba mišenských lodí."

Patrně na základě úsudku loďmistra Mitterdorfera dostal Fuk 21. ledna r. 1642 novou císařskou resoluci, datovanou ve Vídni 17. ledna. Oznamuje se jí opatovi, že jeho zpráva v listopadu zasláná bere se na vědomí, ale co se plavby z Prahy do Týna týká, protože některé závady se ještě ohlašují, na př. že třeba jest na některých místech ještě některé kulovité balvany rozstříletí, jinde zase že na nebezpečných místech není výstražné znamení plavcům postaveno, jakož i že u některých mlýnů zaříditi jest lepší bezpečnost při přejezdu, ukládá se mu, aby o těch věcech s Binagem a Cacciou se poradil, a na provedení těch věcí poukazuje se mu u nich 2000 zl. Na ohledání potřebných ještě prací má dvě zkušební plavby podniknouti, jednu pomocí koní a druhou s pomocí pěších lidí a výsledek oznámiti má dvorské komoře.

Binago nevyplatil však Fukovi hned poukázaného obnosu, nýbrž jen 500 zl. Z vyúčtování zajímavější jsou tyto položky: Engelhart Wahl (Bahl), správce solního skladu v Týně, obdržel 172 zl. 52 kr., které vyplatil za dvě nové němčiny, z nichž prvá v jezu mlynáře Jana Radína v Týně stála 60 zl., druhá pak u Liptovského mlýna smlouvena byla s mlynářem a s navigací na polovic. Dva lamači skal dostali za opravu navigace až nad Štěchovice za 3 dni 2 zl. 24 kr. Provazníkovi Janu Klymetovi, měšťanu Starého města Pražského, dáno za 2 provazy úhrnem 65 sáhů dlouhé, za něž lidé loď táhnouti měli, 15 rýnských. (Č. 78.) Malíři Oldřichovi Muschovi, měšťanu Starého m. Praž., za nátěr nové lodi 27 zl. 40 kr. (12 liber uherské zeleně stálo 14 zl. — 3 libry běloby 1 zl. 30 kr. — kliš a zelená hlinka 1 zl. — stříbrný klejt a něco fermeže 30 kr. — 22 liber lněného oleje 3 zl. 40 kr. — od práce 7 zl.) Teprve 21 srpna dostal opat Fuk z poukázaných 17. ledna 2000 zl. od Binaga 1000 zl. a zbytek 500 zl. zůstal Binago dále dlužen.

Zkušební plavba v lednu nařízená vykonána byla 20. dubna 1642. První velkou „mišenskou“ loď táhli lidé německé národnosti proti vodě. Výše odměny není udána. Opat následoval je o několik dní později na lodi tažené koňmi. Při jízdě odstraňovány byly překážející ještě kameny, kterážto práce protáhla se až do měsíce září. Tehdy, dne 9. září, odpovídá Jindřich Šlik ze Švechatu opatovi, že z jeho zprávy poznal, jak horlivě si vedl při dodatečné úpravě plavby na horní Vltavě, jen aby zavděčil se císaři a vlasti. Však prý také, když to oznamoval, císař řekl: „Der Alte

běrech posudného Antonína Binagy a Benedikta Cacciya. Vydán byl 30. září. (Orig. č. 34/II.) Dne 10. září vydal se již opat Fuk po lodi na prohlídku řečiště z Prahy do Litoměřic.

S jakou netrpělivostí očekávalo se dokončení úpravy vltavského řečiště pro plavbu, vidno jest z toho, že neuplynulo ani ještě 6 neděl a Fuk dostal již z dvorské komory nový přípis s podpisem císařovým dno. 23. září, v němž se mu ukládalo, aby za krásného toho podzimního počasí neváhal zplavňovací práce v pásmu Praha—Týn dokončiti, v pásmu pak Praha—Mělník se vším úsilím prováděti, k čemuž mu čeští místodržící mají býti všemožně nápomocni.

Dne 7. října nastupuje Fuk *zahajovací plavbu* s velkou solní lodí, kterou řídí loďmistr a 6 tovaryšů a táhne 7 koní, z Prahy proti proudu do Budějovic. Dne 13. října došlo se do Budějovic. Příjezd dál se slavnostně: Loď pozdravena byla střelbou z hmoždířů a rozdílením dárku, zemlí a chleba chudině. Úhrnem vydáno bylo na tuto jízdu 280 zl. 40 kr., hlavně na mzdu a stravu plavcům a na obrok 8 koním. Opat totiž měl s sebou také jezdeckého koně, na němž konal pojízdky po břehu. Loďmistřovi platilo se denně po 1 zl., tovaryšům po 45 kr., čtyřem plavcům po 30 kr. Denně stálo stravné 12 zl. Při zahájení jízdy vypilo se na uvítanou loďařů 60 žejdlíků vína za 7 zl. (po 7 kr.) a piva za 30 kr. Prach na střelbu stál 1 zl. 30 kr. Zpáteční plavba z Budějovic nastoupena byla hned nazítří 14. října s 12 osobami na lodích a přijelo se 16. října do Štěchovic. Opat vystoupil již na Červené, zajel na klášterní panství do Milevska a odtud vrátil se koňmo 22. října do Prahy. S jinými výdaji na př. kremenáři na troje postroje (10 zl.), provazníkovi (30 zl.), za 4 koně (200 zl.), za 7 rumpálů (30 zl.) a j. vystoupilo vydání za této prvé plavby na 509 zl. 49 kr. (Č. 40.)

Na výzvu pražských pánův komisařů nad plavbou v Čechách podal plavmistr Hanuš Mitterdorfer z Budějovic, jenž účastnil se plavby, znalecký úsudek o zplavnění řeky pro presidenta dvorské komory tohoto znění:

„Mělo-li by se s velkou lodí s nákladem soli jeti z Budějovic do Prahy, neobšlo by se to ještě bez velkého nebezpečství, protože v plavební dráze překáží ještě několik velikých balvanů, které mohou býti ještě zcela dobře odstraněny. Pro vory není však už takového nebezpečství. Kde by ještě snad nějaké hrozilo, neškodilo by, kdyby jistá znamení neboli ukazovatelé byli vztýčeni na výstrahu v řečišti nebo na jezích. Pro takové případy bylo by dobře míti po ruce schopné a proudu znalé osoby mimo kruh vorarů, kteří tomu tak nerozumějí, aby se s pomocí boží plulo lépe vpřed. Co se zpětné plavby lodí s nákladem nebo s prázdným prostorem proti proudu týká, ta bude se moci snáze prováděti nežli jízda po vodě, protože po březích mohou býti pro koně lepší cesty upraveny. Pro případ hodně vysokého stavu vody, když lodi proti proudu taženy jsou a jen stěží k velkým vratům dostati se mohou, doporučuje se, aby pro větší bezpečnost udělány byly, kde se to hodí, menší propusty (němčiny) vedle mlýnů,

jak to pan prelát sám poradí. Úmysl, aby příštího jara postavilo se hodně solních lodí, neprovede se tak snadno, protože v císařských lesích u Budějovic jest vhodné dříví jen málo v zásobě. A i kdyby 15 nebo i více lodářských tovaryšů takové lodí v zimě stavělo, přece stěží budou moci postavit jich dvacet, jak pan prelát si přeje." (Budějovice, 3. listopadu 1641. Č. 41.)

Posudek Mitterdorferův, který dostal se v zápětí Fukovi do rukou, nezdál se býti dosti vystižným a proto podal Fuk sám 9. listopadu Šlikovi do Řezna obšírnější vyličení tohoto obsahu:

„Na přímou moji žádost, kterou jsem p. Binagovi předložil, přijel počátkem října plavmistr z Budějovic s nákladem soli na lodi obvykle 16 sáhů dlouhé do Prahy. S touto lodí, když jsem ji byl řádně vlastním nákladem upravil, koňmi, postroji a provazy pro výtah opatřil, podnikl jsem 7. října druhou plavbu proti proudu na zkoušku. Řídil ji sám budějovický plavmistr. Za námi jela pak jiná solní loď se 6 tovaryši. Pátého dne — dni byly totiž již značně krátké — přibyli jsme do Týna, vykonavše plavbu dobrých 20 mil dlouhou, a nazítří dospěli jsme na podiv obyvatelstva šťastně a zdrávi do Budějovic. *Tot byla první plavba se dvěma loďmi, která byla z Prahy do Budějovic provedena — nunquam alias visum nec auditum* —, což nikdy před tím nebylo viděno aniž o tom slyšáno. Jak voda i zem, jízda i cesty, mlýny a jezy s němčinami nebo splavy a s příslušenstvím se ukazovaly, to vše již před tím jsem Vám nákresem i připojeným výkladem osvětlil. Toto dílo na vodě není ještě skončeno (protože nebyl jsem penězi náležitě podporován), ale má býti zcela hotovo příštím jarem a kromě toho také vše, nač plavmistr svým memoriálem upozornil. Před tím nikdy nebylo sice pochybováno o možnosti plavby na dolejší Vltavě, naopak, častěji byla provozována od Litoměřic až do Prahy, ale plouti proti proudu na horním toku Vltavy, toho nikdo si netroufal, ano, pokládáno to bylo vůbec za nemožné, zvláště když dílo, již r. 1630 hrabětem Michnou začaté, zůstalo na prázdno trčeti. Když však nyní, jak doznal plavmistr, tak dobře může se plouti z Prahy do Týna, jako pluje se z Týna do Budějovic, zvláště když plavci poznají plavební dráhu, pak nezbyvá než plavbu prakticky nyní prováděti a opatřiti, jak náleží, hodně lodí. Protože však jest veliká nouze o dříví pro stavbu lodí vhodné, jak jsem o tom s p. Binagem a s úředníky solního úřadu v Budějovicích konferoval, nechť učiní pan president dvorské komory a úředníci solné komory náležité opatření, aby takové dříví brzy získáno bylo." (Č. 42.) Dopis podobného obsahu psal Fuk též presidentovi dvorské komory hraběti Františkovi z Kolovrat. (Č. 42/II.)

Dne 12. listopadu doručen byl Fukovi nový císařský rozkaz, datovaný ve Vídni 7. listop., aby zplavňovací práce hleděl co možno urychlit a aby podal zprávu, jak daleko práce ty pokročily. (Č. 41/II.) Po čtyřech dnech obdržel Fuk od presidenta komory dopis s opisem posudku Mitterdorferova, jimž sdělovala se mu výtka Binagova, že prý opat ve své relaci

uvádí, že na dopravu lodí se soli čítá se sedm osob, na zpětnou pak dopravu lodí bez nákladu čtyři koně, což zdá se kde komu příliš drahé a mohlo by se podle mínění jiných lidí laciněji prováděti. Opat nechť co nejdříve o té věci podá vysvětlení.

Na tuto výtku odpovídá Fuk v obšírné zprávě přímo císaři 16. listopadu zasláné, že sice on jel solní lodí se čtyřmi koňmi, ale jinak že lze zcela dobře jeti jen se třemi koňmi, nikoli však s méně, protože zpravidla táhne se nahoru více prázdných lodí, nejméně dvě, najednou a při projíždce skrze němčiny nebo vrata, nebo v místech silného proudu jest nutna vzájemná připřež. Dále vysvětluje císaři: Když za jeden rok od 12. března do 11 listopadu, tedy za 35 téhodnů, přijede z Týna, kde zboží se nakládá, deset solních lodí, každá se 100 krušci soli, týdně do Prahy, učiní to za rok 35.000 krušců. Kdyby tento počet dovážeti se měl po nápravě, přišlo by od každého krušce 1 zl. 5 kr., úhrnem za rok 37.916 zl. 40 kr. Po lodích vyjde však tento rozpočet (1 zl. = 60 kr.):

Deset nových lodí po 80 zl. státi bude	800 zl.
Vystrojení jich	400 zl.
30 koní pro ně po 40 zl.	1200 zl.
Oves pro ně (35 týdnů po strychu à 45 kr. = 1225 strychů)	918 zl. 45 kr.
Zámečnická práce	200 zl.
Pro každou loď musí býti nejméně 7 osob (kormidelníkovi a staršímu plavčímu po 3 zl., 5 mladším po 2 zl. učiní týdně 67 zl. 40 kr. a za 35 týdnů)	4416 zl. 40 kr.
Mzda šafáře nad koňmi	100 zl.
<hr/>	
Úhrnem...	8035 zl. 25 kr.

Rozdíl tedy ve prospěch dovozu plavbou proti dovozu po nápravě činí 29.881 zl. 15 kr. Tak tomu bude pro první rok. Pro další léta zmenší se náklad plavební, protože lodi vydrží aspoň tři léta. Koně, neprodají-li se na podzim, mohou snadno býti živeni přes zimu v Budějovicích a dovážeti zatím sůl nebo jiné zboží. Nastane-li pak v království Českém pokoj a obyvatelstvo v krajích nad Prahou se rozmnoží, bude potom třeba mnohem více soli a tak doprava může se zdvojnásobiti. Možna jest ovšem ještě jiná doprava kusové soli, totiž po prámech, ale tímto způsobem, poněvadž provádí se jen s velikými potížemi vrchností a poddaných, nedopraví se za celý rok do Prahy mnoho přes 30.000 krušců. Spotřeba toto číslo přesahující musila by se tedy zase buď po zemi dovážeti, nebo zase lodní plavba zavést. Až rozmnoží se obyvatelstvo severních Čech, může vzrůst spotřeba soli na 100.000 krušců. Z toho připadlo by na dopravu po vodě aspoň 60.000 krušců, a tak by plynulo do císařské pokladny ročně aspoň 60.000 zl. Bude-li se dít doprava po lodích, bude třeba pro každou loď z Budějovic, nebo jak pan Binago chce, z Týna do Prahy 4 nebo 5 lidí,

rovněž za mzdu 45 kr., dále dělníci Jan Treger, Jan Georg, Jan Sobert, Jan Šebastian a Mates Einbietzer za 21 kr. denně. Bylo jim uloženo, aby nalodili v Praze u Sovových mlýnů 22. srpna veliký sloup ze žehrovického pískovce vytesaný, jež postaviti měli v proudech na skále u Hořejšího slapu.

Na postavení pamětního tohoto sloupu pomýšlel opat Fuk již na jaře r. 1641. Vyzval tehdy 25. května známého kameníka C a m p i o n a, aby podal návrh na vysoký, monolitový sloup na profilovaném podstavci s medailonem a s nápisní deskou. Campion navrhl sloup s hlavicí, 1 loket vysokou, která měla formu rozsochatých skal, na nichž s rozkročenýma nohama a s rozpiatými křídly vítězně stál dvojhlavý orel, císařskou korunou zdobený. Orel měl býti 2 lokte vysoký, ze železa, a zapuštěn býti měl železnou násadou do sloupu na půl lokte hluboko. Nápis vytesaný do kamenného podstavce hlásal zásluhu Fukovu o vylámání skal v proudech a pamět císařovu těmito slovy:

Na jižní straně směrem k Rabínu:

D. O. M.
Memoriae
Potentiss. Imperat.
Ferdinandi III.
Cuius Auspiciis E Im-
-pensis Woldava fact.
est navigabilis. Consu-
-mat. Anno
1643.

Na vedlejší straně podstavce obrácené k Slapnici:

Opera
F. Crispini A Hradischtie
Abbatis Strahovi-
-ensis. Sil. Mil.
Visit. *)

Z účtu za postavení památného sloupu zajímají budou některé položky: Mistr C a m p i o n měl smlouveno za sloup 10 loket vysoký 80 zl., ale protože si stěžoval na velké obtíže s prací, bylo mu přidáno ještě 6 zl.

*) Takto četl nápis a opsal strahovský bibliotekář Bohumír Dlabač, když 8. října r. 1787 sloup ten prohlížel. V překladu nápis zní: „Bohu Nejlepšímu a Největšímu. — Na pamět nejmocnějšího císaře Ferdinanda III., s jehož ochranou a nákladem učiněna jest Vltava splavnou. Dokorčeno roku 1643. — Působením br. Kryšpína z Hradíště, opata strahovského, želivského, milevského a visitátora řádu“. — Sloup dosavad stojí, ovšem bez orla, r. 1918 při převratu odstraněného.

již v nejbližších dnech na obou stranách řeky spraveny. Protože na ty práce dával peníze zatím z vlastní kapsy, prosí Fuk, aby mu bylo poukázáno nejméně 4000 zl. u p. Binaga.

Dne 24. srpna píše Fuk hraběti Šlikovi, kterak velice ho potěšila zpráva, že jeho dílo velmi se líbilo Jeho Milosti Císařské a panu presidentovi komory a že milostivě bylo přijato. Psal prý již dvakrát p. presidentovi, že na práce ty od slapu až k Týnu potřebuje asi 3000 kop., ale že na ně obdržel jen 1000 rýnských. Bylo mu tedy třeba ještě aspoň 2500 zl., aby mohl v pěti nebo v šesti nedělích podniknouti druhou plavbu na zkoušku a to již se solní lodí.

Další slova dopisu nasvědčují tomu, že Fuka trpce se dotkla buď nějaká zmínka v nezachovaném dopise Šlikové ze dne 20. srpna, jako by částka Fukem žádaná zdála se císaři velmi značnou, aneb onen císařův dopis dto. 7. srpna Binagovi, v němž se za zády Fukovými žádalo, aby předloženy podrobné účty z oněch 3000 zl., jež prve na zplavňovací práce v proudech byly poukázány.

Nikoli bez trpkosti píše tu Fuk Šlikovi:

„Nechť pan president (hr. Frant. z Kolovrat) uváží, že mimo práce na zemi i na vodě jest mi při tom konati namáhavé cesty, že zanedbávám vlastní i svěřeného mně kláštera záležitosti, že posílati musím z Prahy stále na 10 až 20 mil dohlížitele a na všechno mnoho peněz dávati. Proto nemůže zmíněných 3500 zl. na úpravu navigace od slapů až k Týnu považováno býti za velký náklad a to tím méně, když celá řada balvanů a soutěsek teprve příštím rokem za menšího stavu vody podle možnosti ještě odstraňována býti má.*) Jestliže srovná se to s pracemi, které Colloredovský ingénieur podniká od Bubenče do Mělníka v rozloze toliko 4 mil, kdož z povzdálí již nepostřehne veliký ten rozdíl, pomlčíc o tom, že dílo to od Bubenče až do Prahy není ještě započítáno a také na 7000 zlatých státi má?

Nyní tedy jest mi v té záležitosti Vaší Excellenci oznámiti, že páni stavové na žádost císařovu za poukázání oněch 7000 zl. na dolejší plavbu (k Mělníku) na tom se usnesli, aby tato částka vyplacena byla z letošního sněmovního svolení na zplavňovací práce. Ale nejvyšší pan purkrabí ve své ředitelské funkci ukázal se tak horlivým a přičinlivým, že hraběti Colloredovi uložil, aby (české) kanceláři ohlásil, že páni mistodržící chtí co nejdříve naříditi, aby ty peníze vydány byly zatím z berničního úřadu a to z posudného (z pivní a vinné dávky). Podle toho nařízení dostal jsem již před třemi dny dekret, jímž se ukládá, aby vrchní berníci pánům (komisařům) od J. Mti Císařské pro zplavnění dolní Vltavy jmenovaným, totiž hraběti z Vrtby, hr. Colloredovi a zemskému písaři panu Jeničkovi, (z nichž nikdo, jak vsaditi bych se chtěl, na loď a vodu ani nevstoupil,

*) Z přeškrtnutých řádek vysvitá, že na celou úpravu řečiště z Prahy až do Týna, více než 20 mil dlouhého, rozpočteno bylo jen 6500 zl. rýn.

aby se jen jednu milí cesty plavil) na kvitanci pro zplavňovací ty práce ihned vyplatili dva až tři tisíce zlatých a potom ze svolených peněz, až poukázány budou, zase vyrovnání v účtech učinili. Ale my (byl Fuk též vrchním berníkem) beztak nemáme v úřadě žádných peněz (a páni místodržící opatřují si jednotlivé peněžní položky jako Jeho Císařská Milost statečně *sami* — to ovšem píší jen v důvěrnosti!).

Za takového stavu věcí, budou-li výše jmenovaní páni, nebo třeba jiní, na starosti mít zplavnění dolní Vltavy a dostanou-li na to peníze, a bude-li od Jeho Mti Císařské vznesen na mne písemně nějaký úkol, vynasnažím se, abychom zůstali navzájem dobrými přáteli a aby toto dolčí zplavnění stalo se ku větší slávě a památce tak, *aby z Prahy povstalo vůbec obchodní město, aby z Hamburku sem všeliké zboží dováženo bylo, aby zde skladiště bylo zbudováno, z něhož by zase do všech sousedních zemí zboží se rozvádělo*, aby tak z toho pro Jeho Milost Císařskou znamenitý důchod vyplýval, Pražané pak a domácí obyvatelstvo aby také z toho znamenitý prospěch měli, jakož i aby hlásily se u mne schopné osoby, které by také odtud do Hamburku rozličné obchody po lodi provozovati začaly, jak o tom chci ještě J. Excellenci p. presidentovi něco „ex professo“ psáti.“ (Makulář č. 27.)

Soukromý tento dopis Fukův hraběti Šlikovi, jak se zdá, šel ve dvorské kanceláři do živého, neboť již 30. srpna šel císařský poukaz z Řezna na Binaga, aby k nedávno vyplaceným 1000 zl. přidal ještě 2500 zl., ale tak, aby zatím vyplaceno bylo hned jen 1000 zl.*) V přípise o tomto rozhodnutí uspokojuje se Fuk, že prý, co se vyúčtování povolených peněz týká, nežádá toho komora z nějaké snad nedůvěry k Fukovi, nýbrž jen proto, aby měla dobrý přehled do budoucnosti. Zároveň dostalo se mu pochvaly za jeho námahu a zvláště za „mapu“, kterou Šlik císaři předložil. Projevna zároveň naděje, že plavba, jak opat slibil, bude moci býti provozována již v šesti týdnech.

Jako dosti učinění za „domnělou“ nedůvěru světovala se mu spolu *úprava plavební dráhy na dolní Vltavě od Prahy až k Mělníku*, při čemž určuje se, že obchodní skladiště má státi pod kamenným mostem v Praze. Na počáteční práce poukazuje se mu 3000 kop z výnosu jednozlatové daně na poddané vypsané. Do třetice pak poukazuje se mu na převzetí zplavňovacích prací od Prahy až do Týna a na zkušební jízdu 1500 zl. z posudného. (Č. 26. VI.)

Mimo tyto císařské resoluce došel dne 3. září českým místodržícím rozkaz, aby vydali patent, že bez zvláštního svolení císařova nebo jeho místodržících nesmějí se žádné pusté mlýny na hoření toku Vltavy opravovati nebo znovu stavěti, dokud by nebyl vyžádán též souhlas vý-

*) Dostal tedy Fuk na zplavnění horního toku Vltavy podle resoluce dno 30./9. 1640: (výplata 14./5. 1641) 3000 zl., podle resoluce dno 2./9. 1641 (výplata 8./8. 1641) 1000 zl. a podle resoluce dno 30./9. 1641 (výplata 18./8. 1641) 1000 zl.

ist eyferig undt will sich mir gedächtnus machenn.“ Až prý opat přijede do Vídně, jistě že s ním císař o té věci více mluvíti bude. (Č. 79.)

Že zplavňovací práce narážely nejednou na nepředvídané překážky, toho důkazem jest zpráva hejtmána strahovského Norberta Altmanna z Eidenburgu o stávce dělníků. Týž sděluje „cito, cito, cito“ od vsi Živohouště nad proudy opatovi dne 9. září 1642: „Po odjezdu Vaší Milosti od Vltavy bylo odvaleno z řečiště u Ústí velmi mnoho kamenů, které zdály se ve vodě malými, ale ve skutečnosti byly velmi veliké. Totéž učiniti jsem chtěl s kameništěm u ostrůvků „Popelů“ dne 9. září, ale podřízení mi dělníci stali se rebelly. Tri-skalníci Šimon Janel řečený Lang, Jakub Grinczner a Hans Dredler podnikli též jiné soudruhy. Vymlouvali se, že voda jest již velmi studená. Zdržují je však ještě při práci, očekávají konečné rozkazy Vaší Milosti. (Douška:) Ti skalníci chtěli všeho nechati a odtud odejiti. Bylo by nejlépe, aniž bych co určovati chtěl, kdyby byli vsazeni v Praze do žaláře. Mají tam své stanoviště „u zeleného křížku“ na právě Matky Boží (kláštera Maltézského na Malé Straně.) — (Č. 80.)

Několik dní poté — 13. září — píše Fuk Šlikovi, že odstraňovány byly stroji a zdvihadly v pásmu 6 mil od Prahy vzdáleném kameny, z nichž mnohé byly na 40 až 60 centů těžké. Byly odvalovány na stranu a tak se dospělo až ke Kobylníkům nad solnicí. „Tak mohou plavci Pánu Bohu děkovati, že pro budoucnost uchránění budou škod. Nyní však nelze dále pokračovati, protože dělníci zdráhají se již pracovati, že prý voda už je studená. Propustil jsem je zatím, když slibili, že časně na jaře zase s dílem počnou.“ (Č. 83.)

Tak skončily se zplavňovací práce roku 1642.

Příštího roku upozorňuje opat 28. února hraběte Šlika, že bude nutno opatřiti včas peníze, přeje-li si císař, aby v pracích pokračováno bylo a že jest o to se postarati, aby hned s jarem pokáceno bylo vhodné dříví na stavbu lodí a dopraveno za většího stavu vody do Prahy. Nedlouho poté byly však jakékoli veřejné práce ohroženy nepřátelským vojskem Königsmarckovým, které obsadilo severozápadní část Čech a i Praze hrozilo nemalé nebezpečství. Byly tedy i zplavňovací práce úplně přerušeny. Teprve koncem května, když nebezpečí minulo, oznámil Fuk Šlikovi, že jakmile počasí to dovolí a voda opadne, bude se v pracích v pásmu 6 mil za Prahou pokračovati. Dne 13. července dostal opat od Binaga doplatek 500 zl. z minulého léta. Ale ani tou dobou ještě se nepracovalo, protože velikými dešti byla Vltava stále rozvodněna. Teprve 19. srpna, tedy v době již na práce ve vodě dosti pozdní, přijeli na dvou „německých“ (mišenských) lodích a jednom člunu noví pracovníci, najatí k lámání balvanů na horním toku Vltavy, z Děčína do Bubenče. Byli to Oldřich Tredl a Jiří Issel, lodmistři; Matěj Laub, Matěj Laur, Krištof Hieke a Jiří Hieber, tovaryši, a Jakub Issel, učeň. Každý z nich dostal hned 2 toлары. S lodmistři a tovaryši bylo smlouveno denně po 45 kr., učedník dostával 30 kr. Kromě nich najat byl v Praze tesař Martin a skalník Mikuláš,

Vysvětli Boha

Poznámka vydavatele: Následující, získané z internetu, se přisuzuje Dannymu Duttonovi, osmiletému chlapci z Chula Vista, Kalifornie. Je to odpověď na úkol, který dostala jeho 3. třída. Ačkoli je podána z křesťanské perspektivy, její nevinná hledisko přináší užitečné poselství lidem všech vyznání.

Jedna hlavní práce Boha je dělat lidi. Dělá je aby nahradil ty co zemřeli, tak, aby bylo dost lidí na postarání se o věci na zemi. On nedělá dospěláky, jenom děti, myslím, že jsou menší a dělají se snadněji. Takto jim nemusí dávat svůj vzácný čas, aby je učil mluvit a chodit. To může prostě nechat otcům a maminkám.

Boží druhé nejdůležitější práce je naslouchání motlitbám. Strašně moc se toho stále děje, poněvadž některý lidi, jako kazatelé a vůbec, se modlí někdy a ne jen večer před spaním. Bůh nemá čas poslouchat radio nebo se dívat na televizi právě proto. Protože On slyší všechno, musí to být hrozně moc hluku v Jeho uších, ledaže by vymyslel, jak to vypnout. Bůh vidí všechno a slyší všechno a je všude, má tedy pořádně naspěch. Takže byste neměli marnit Jeho čas, jako chodit za žádama maminky nebo tatínka prosit Ho o něco, co už oni řekli, že nemůžete mít. Atheisté jsou lidé, kteří nevěří v Boha. Nemyslím, že jsou u nás v Chula Vistě. Aspoň takoví nejsou, co chodí do našeho kostela.

Ježíš je syn Boha. On dělal všechny ty těžké práce, jako je chodění po vodě a vykonával zázraky a pokoušel se učit lidi, kteří nechtěli poznávat Boha. Na-

konec je to tak unavilo, to jak jim kázal a ukřižovali Ho. Ale on byl dobrý a laskavý jako Jeho Otec, a On řekl svému Otcí, že oni nevědí co činí a aby jim odpustil a Bůh řekl "OK". Jeho táta /Bůh/ uznával všechno co On udělal a všechnu tu těžkou práci na zemi, a tak mu řekl, že on už nemusí dále putovat po světě. Že může zůstat v nebi. Tak On to udělal. A nyní pomáhá svému tatínkovi nasloucháním motlitbám a dohlížením na věci, které jsou důležité pro Boha, aby se o ně postaral a o ty které může zařídit sám, aniž by tím obtěžoval Boha. Jako to dělá sekretářka, jenom víc důležitě.

Můžeš se modlit kdykoliv a to ti fakt pomůže, protože Oni to mají zařízeno tak, že vždycky jeden z nich má službu. Máš vždycky v neděli chodit do kostela, protože to udělá Boha šťastným, a jestli je někdo koho bys chtěl udělat šťastným, je to Bůh. Nevynechávej kostel, abys dělal něco co si myslíš, že je větší zábava, jako jít na pláž. To je špatný. A kromě toho, sluníčko stejně nepříjde na pláž až teprve odpoledne.

Když nevěříš v Boha, jako atheisté, budeš velmi osamělý, protože tvoji rodiče nemohou jít všude s tebou, jako kempovat, ale Bůh může. Je dobré vědět, že On je s tebou, když máš strach, když je tma, nebo když nemůžeš plavat a starší kluci tě hodí do opravdu hluboké vody. Ale nemáme jen stále myslet na Boha, co pro tebe může udělat. Počítám, že Bůh mne sem dal a On mě může vrátit zpátky, kdykoliv se mu zalíbí.

A to je proč, já věřím v Boha.
Z angličtiny volně přeložil J.L.L.

Víte, že:

1. Marco Polo se roku 1292 vrátil z Číny přes Sumatru, Cejlon a Irán do svého rodného města Benátek
2. Nil dlouhý jako Amazonka - 6000km, nahrne do moře za rok 100 krychlových kilometrů vody oproti Amazonce 3800 krychlových kilometrů
3. Tichý oceán vznikl již začátkem prvohor. Geologové se domnívají, že moře naplnilo jizvu po odloučení Měsíce od Země.
4. Nejnižší položená silnice na světě, 393m pod úrovní moře je v Izraeli
5. Huroni, nejhluchnější Indiáni (huronský řev), žili na území Kanady
6. Oppidum je keltské sídliště
7. Jediný tuleň, který může žít ve sladké vodě, se jmenuje bajkalský.
8. Země Františka Josefa leží v Severním ledovém oceánu.
9. Uhlonosné vrstvy pocházejí z období svrchního karbonu.
10. Ostrov Tasmánie leží jižně od Austrálie.

Poznámky k první pomoci nejen pro oddílovou praxi

(II.)

David Kopr Girsra – absolventská práce ELŠ

Šok je dalším z kritických stavů. Na rozdíl od bezdeší nebo zástavy srdce jsou ale představy o podstatě šoku často velmi mlhavé a nepřesné.

* V podstatě jde o **nedostatečné zásobování životně důležitých orgánů** (mozek, srdce, ledviny, plíce...) kyslíkem.

* Toto může být vyvoláno buď **selhávající činností srdce**, nebo (častěji) **úbytkem krve v cévním řečišti**, tedy nedostatečným „rozvodem“ kyslíku po těle.

Nedostatek krve v cévách může být buď absolutní, tedy krev je z cév vyлита (a je jedno jestli zcela mimo tělo, nebo třeba do břišní dutiny), nebo relativní, kdy se sice množství krve v cévách nezmění, ale dojde k celkovému nekoordinovanému rozšíření cév a drobných vlásečnic. Tím náhle vzroste kapacita cévního řečiště a průtok krve orgány se stane nedostatečným. Tento druhý mechanismus je ovlivněn nervově a vysvětluje vznik šoku u bolestivých stavů. Často se ovšem uplatní oba mechanismy současně.

Organismus se snaží vzniklou situaci kompenzovat zrychlením srdeční činnosti a přednostním prokrvováním životně důležitých orgánů na úkor ostatních. Z toho vyplývají i hlavní příznaky šoku:

* **Zrychlený, ale špatně hmatný tep** (tedy projev zrychlení srdeční činnosti spojený s cirkulací podstatně menšího množství krve)

* **Bledost** (následek snížení prokrvení kůže při přednostním zásobování nezbytných orgánů).

Tyto kompenzační mechanismy ale nevyřeší situaci na dlouhou dobu a pokud se postiženému nedostane rychle pomoci nastává celkový rozvrat činnosti orgánů, který končí fatálně.

Další příznaky šoku, jako **žízeň, opocení, zrychlený dech** nebo **změna kvality vědomí** jsou obvykle také v různé míře vyjádřeny. Myslím, že nejlépe se poznají právě příznaky výše tučně uvedené.

V rámci první pomoci nemůžeme zasáhnout přímo proti příčině šoku, tedy doplnit chybějící množství tekutiny v oběhu, ani přímo podpořit činnost srdce. Můžeme ale udělat podpůrná opatření, které rozvoj šoku zbrzdí, případně mu u rizikových stavů zabrání. Soubor těchto protišokových zásad se označuje jako **pravidlo 5-T**:

* **Teplota:** Postižený je ohrožen prochladnutím. Je nutné jej zabalit, ještě lépe ale dobře podložit. Zcela nevhodné jsou sálavé zdroje tepla (rozpálená kamna), které vedou k přehřátí povrchu organismu a z toho vyplývajícímu reflexnímu překrvení kůže. Toto se děje samozřejmě na úkor prokrvení důležitých orgánů.

* **Ticho:** Postiženému je třeba zajistit klid. Spíše než hluk působí rušivě okounějící zvědavci a ještě více panikařící a hysteričtí lidé. Často však jde o osoby blízké postiženému, proto je nelehké je dostat od postiženého. Spíše než vysvětlování nebo konfrontace může pomoci zapojení do záchranné akce. Mohou také zavolat pomoc, vyhlížet a nasměrovat sanitku, odklonit dopravu z místa nehody atd.

* **Tekutiny:** Pocit žízně je také jedním z kompenzačních mechanismů, kterým se organismus snaží doplnit nedostatek tekutiny v oběhu. Bohužel, řada stavů, při kterých se šok vyskytuje (např. podezření na vnitřní zranění) nám znemožňuje

podat postiženému cokoliv ústy. Zde můžeme pouze povolit vypláchnutí úst či zvlhčit rty. Podat nic ústy také nemůžeme, pokud je přítomna porucha vědomí a je tedy riziko, že dotyčný doušek vdechne a ne spolkne. Naproti tomu například u popálenin není důvod nepodat zraněnému tekutiny. Volíme však výhradně nealkoholické nápoje a nápoje bez bublinek. Oxid uhličitý ze sycených nápojů nežádoucím způsobem roztahuje žaludek postiženého. Rovněž černá káva je nevhodná. Optimálně by měly mít nápoje tělesnou teplotu.

* **Tišení bolesti:** Naprostá většina volně dostupných léků je příliš slabá, než aby mohla tišit bolest při stavu vedoucímu k šoku. U řady stavů spojených se šokem není ani tišení bolesti vhodné, protože může znemožnit lékaři zjistit příčinu bolesti (například náhlé příhody břišní). Navíc v mnoha případech nesmíme nic podat ústy, tedy ani tišící prostředek. Velmi důležité a účinné je ale ošetření přidružených poranění (znehýbnění zlomenin, chlazení popálené plochy...) a také komunikace a uklidňování postiženého. Rovněž náš klidný a vyrovnaný přístup postiženého psychicky podpoří.

* **Transport:** Celé území naší republiky je dobře pokryté sítí Rychlé záchranné pomoci. V drtivé většině případů je pro zraněného mnohem lepší, zůstane-li na místě, kde se o něj můžeme v mezích možností dobře postarat, než aby podstoupil improvizovaný převoz: Při něm pochopitelně nejsme obvykle schopni zajistit dostatečný komfort. Navíc cesta se zraněným k lékaři trvá mnohdy déle, než cesta zdravého člověka k nejbližšímu telefonu a následný příjezd (nebo přilet) RZP: Toto platí nejen pro šok, ale transport v rámci první pomoci vůbec. Jsou jistě mezní situace, kdy je transport nezbytný, když ne přímo k lékaři, tak do bezpečí (požár, vánice atd.). Tyto situace je však třeba pečlivě zhodnotit na místě a nelze dát nějaký univerzální návod.

* Kromě výše uvedených opatření umístíme pacienta do **protišokové (autotransfúzní) polohy**. Tedy vleže na zádech se zvednutými dolními končetinami. Pokud se objeví bezvědomí, umístíme pacienta do polohy stabilizované. I zde je vhodné, pokud může ležet na šikmé ploše tak, aby měl hlavu níže než nohy.

Postižený v bezdeší či se zástavou oběhu je samozřejmě přednostně resuscitován.

* Je nezbytné **stále sledovat stav postiženého** a ihned reagovat na jeho změnu. Zejména hlídat kvalitu dechu, tepu a vědomí.

Krvácení je pro potřeby první pomoci vhodně rozdělit na vnější a vnitřní. Vnější krvácení pak na krvácení velké a malé. Odděleně od těchto skupin pak stojí krvácení z tělních otvorů.

Vnitřní krvácení: Opět můžeme mít na něj pouze podezření vyplývající z mechanismu úrazu. Typicky se objevuje při pádech z výše a tupých poraněních břicha, kde je způsobeno nejčastěji poraněním vnitřních orgánů (hlavně játra, slezina, ledviny). V popředí jsou příznaky šoku související s krvivou ztrátou. Ošetření se v rámci

první pomoci omezuje na protišoková opatření. A to i pokud známky šoku vyjádřeny nejsou, ale mechanismus poranění je podezřelý z možnosti vzniku vnitřního krvácení.

Malé zevní krvácení: Ošetření obvykle nečiní potíže. Zraněný je ohrožen spíše komplikacemi z infekce rány než ze ztráty krve. Co možná největší sterilita při ošetření je vhodná.

Velké zevní krvácení: Nejčastěji se objevuje na končetinách. Hranice mezi malým a velkým krvácením jsou neostře. Pořád ale považují toto dělení za prospěšnější, než dělení na žilní a tepenné krvácení. Je-li poraněna velká žíla je účinné ošetření obdobné jako u poranění tepny, pouze doba, za kterou postižený může vykrváčet je o něco delší. Pokud malé krvácení ošetříme jako velké, chybu neuděláme. Při ošetření velkého krvácení nemusíme příliš hledět na sterilitu pomůcek, protože masivní velké množství krve vytékající z rány nečistoty odplavuje a navíc postiženému jde doslova o život. Případná infekce rány je ve srovnání s tímto komplikací vcelku zanedbatelnou.

* **Stisknutí rány rukou** je prvním a hlavním úkonem při zástavě velkého krvácení. Nelze-li jinak, je nutno v tomto stisknutí vytrvat než se objeví pomoc. Je doložena i doba několika hodin a postižený poté přežil. Je-li možné stlačit ránu přes obvaz či jiný materiál, lze to jistě použít. V případě nezbytnosti je ale nutné použít holou ruku.

* Položení zraněného a **zvednutí poraněné končetiny** nad úroveň srdce zmenší jednak prokrvení v místě poranění, jednak působí i protišokově. V případě ztráty vědomí, která může nastat dosti rychle, se navíc nemocný pádem na zem nepotluče.

* **Přiložení tlakového obvazu** je vhodné provést jak nejrychleji to jde. Podstatou obvazu je zakrytí rány a její stlačení roubkem, který se fixuje několika pevnými otáčkami obvazu. Při natáčení obvazu je třeba dávat velký pozor, aby se přiložený roubík neposunul. Pokud rána krvácí stále, ponechá se obvaz na místě a za stálého tahu se přidávají další otáčky obvazu. V dřívější většině je tento postup úspěšný. Nelze-li přiložit tlakový obvaz (například poranění cév pod klíční kostí), nezbyvá než pokračovat ve stlačování rány prsty.

* **Stlačení tlakového bodu** je dalším krokem, pokud ani bezvadně přiložený tlakový obvaz na zastavení nestačil. Obecně jsou tlakové body místy, kde je možné stlačit přívodnou tepnu prsty proti kosti. Vždy se stlačuje bod mezi místem krvácení a srdcem. K přesné lokalizaci těchto bodů odkazují i na příslušnou literaturu.

* **Přiložení škrtidla** je naprosto poslední možností pokud vše ostatní selže. V žádném případě nejde o první postup, o který se pokusíme, a to ani pokud je poraněna tepna. Výjimkou z tohoto pravidla tvoří amputační poranění. Jako škrtidlo je možné použít jakýkoliv široký pruh látky, který po utažení nad ranou ještě dotáhneme prostrčenou tyčí či klackem. Poté tyč přivážeme ke končetině. Škrtidlo je potřeba utáhnout dostatečně, aby se stiskly hluboko uložené tepny a ne povrchověji vedoucí žíly. Jinak se krvácení z rány paradoxně zvýší. Jako škrtidlo se nesmí použít provazy, dráty, struny apod. Jednou nasazené škrtidlo se nepovoluje, jde o volbu mezi rizikem zničení končetiny a smrtí po stíženého.

* **Protišoková opatření jsou následujícím úkonem.** Stálé sledování stavu pacienta a přivolání RZP jsou nezbytné.

KRVÁCENÍ Z TĚLNÍCH OTVORŮ

Kromě krvácení z nosu a menstruačního krvácení vždy tento typ krvácení signalizuje možnost závažného stavu.

V případě krvácení z uší zvukovod neucpáváme, pouze sterilně zakryjeme. Kromě poranění při manipulaci ve zvukovodu se může objevit například po úraze jako projev zlomeniny spodiny lebeční. Není-li potřeba jinak, ukládáme postiženého do stabilizované polohy na poraněnou stranu.

Krvácení z dásní po poranění zubů stavíme ideálně skousnutím roubíku.

Zvracení s krví či zvracení natrávené krve (ta má barvu kávové sedliny) se může vyskytovat např. u žaludečních vředů. Nemocného polohujeme do polosedu s pokrčením dolních končetin.

Vykašlávání krve se objevuje při řadě plicních chorob. Vhodné je umístit nemocného do polohy vpolosedě s možností opření rukou o podložku (toto pomáhá zapojit pomocné dýchací svaly a omezí tak případně dušnost).

Krvácení z konečníku může mít opět celou řadu příčin. Nemocného uložíme do polohy vpolosedě, konečník kryjeme.

Krvácení z rodidel mimo období menstruace je vždy podezřelé z potratu, a to i tehdy, když žena o těhotenství neví. Postiženou ukládáme do polohy vpolosedě s pokrčením dolních končetin a krytím rodidel. Je možné dát chladný obklad na podbříšek. Zajištění lékařské pomoci je nezbytné.

Krvácení z nosu stavíme stisknutím chřípí prsty a chladným obkladem na zátylek.

Tamponování v laické první pomoci je nevhodné. Nedaří-li se nám do 10 min. zastavit, je vhodné zajistit lékařskou pomoc pro možnost poruchy srážení krve.

Tolik mé poznámky k zásadním kapitolám první pomoci. Jsem si vědom, že na řadu závažných stavů se nedostalo. Vzhledem k rozsahu práce jsem však byl postaven před nutnost výběru. Dal jsem přednost zpracování hlavních témat poněkud do hloubky před sice širším, ale povrchním záběrem. Zájemce o další informace o první pomoci najde potřebné údaje v literatuře uvedené v příloze.

Závěrem chci poznamenat, že jednou nabyté znalosti o první pomoci se vykouří z hlavy překvapivě rychle. Pokud si je chceme udržet delší dobu, považují za docela dobrý způsob pravidelně o první pomoci někomu přednášet, třeba i ve stručnosti oddílu. Příprava na tyto přednášky nás totiž donutí k pravidelnému osvětlení zvolna chátrajících znalostí. Rovněž bychom měli vlastnit některou z kvalitních příruček první pomoci a neváhat ji používat. Mé závěrečné přání možná není pro odborněji zaměřené texty právě typické, ale v tomto případě jej považují za případné:

Ať zde uvedené postupy v praxi použijete co nejméně.

Seznam použité a doporučené literatury:

– Dvořáček I., Hrabovský J.: *První pomoc*, Avicenum, Praha, 1988

– Müller S.: *Memorix – Neodkladné stavy v medicíně*, Scientia medica, Praha, 1992

– Vězr P. a spol.: *Jednotné zásady poskytování první pomoci*, ČČK, Praha, 1991

– The St. John Ambulance Association and Brigade (kolektiv autorů), *Příručka první pomoci, Příroda*, Bratislava 1999

Zeman M.: *První pomoc*, Galén, Praha, 1999

POTOPA SVĚTA

Well, když lidé zpustli tak, že Hospodin je nemohl ani vystát, rozhodl se, že pošle na zem potopu světa a utopí to všechno kromě starého Noema. Řekl tedy Noemovi, aby postavil archu Noemovu a v ní aby tu potopu hleděl přečkat.

„Poněvadž podle toho, co mám za lubem,“ řekl Hospodin, „vypadá to tak, jako by mělo přijít moc mokré počasí.“

„To ty asi vytáhneš všechna stavidla, Hospodine, vid’?“ řekl Noe.

„Až vytáhnu všechna stavidla,“ řekl Pán Bůh, „to bude teprve začátek mokrého počasí. Umyslil jsem si, že bude pršet, Noeme, a když já si něco takového umyslím, tak mi můžeš věřit na slovo, když ti říkám, že bude pršet, jak se patří.“

A tak Noe popadl kladivo a pilu a hřebíky a dříví a podobně, šel se svými syny na kopec a začali stavět archu.

„To bude asi škuner, není-liž pravda, tati? Něco jako Stacy Adams?“ ptal se Chám.

„Ne! Něco na způsob transoceánského parníku, jako Leviathan,“ odvětil Noe. „Jenže trochu větší. Potřebujeme spoustu místností, žádnou zbytečnou parádu. – Hej, Séme, ta ohoblovaná prkna nahoru na pasažérskou palubu! Obyčejná prkna přijdou na hlavní palubu.“

Tak Noe a Chám a Sém a Jafet zatloukali hřebíky a řezali fošny a klády o všechno pryč za městem na kopci, asi míli od řeky. A zanedlouho lidé zaslechli, jak se na kopci rachotí, a každou chvíli někdo přišel a čuměl, jak celá Noemova rodina pracuje, a začali se Noema vyptávat, co to bude.

„Á, to si pan Noe staví bungalov,“ povídá jeden.

„Ani pomyslení!“ odsekl Noe. „Stavím archu.“

„A pročpak ji neračte stavět dole u řeky, aby měla na čem plavat?“

„Kdo tu staví archu?“ rozčertil se Noe. „Stavím já nebo vy?“

A ten dobrý muž raději odešel a povídá své ženě: „Starej Noe se načisto zbláznil. Staví parník nahoře na kopci, dobrou míli daleko od řeky.“

„To mi neříkáš nic nového,“ řekla žena toho muže.

„Copak jsi to neslyšel, jak Mrs. Noemová kdekomu vykládá, že bude pršet čtyřicet dní a čtyřicet nocí a že všichni lidé, co nebudou v arše, se utopí?“

„Celá ta rodina je skrz naskrz mešugé,“ řekl ten muž. „Být na tvém místě, stará, radši bych s Mrs.

Noemovou moc nemluvil. Z toho nic nekouká, leda ostuda, pamatuj na má slova.“

„Chmm, chachá!“ zasmála se manželka. „jako bys nevěděl, že jsem to byla já, co jsem ji vypíchla z výboru našeho pohřebního bratrstva!“

A tak se mluvilo všude a šlo to od ucha k uchu, a mladí lidé se chodili také dívat, jak Noemovic staví loď na kopci.

„Proč neuděláte tu palubu větší?“ ptala se jedna mladá slečinka. „Kdyby byla větší, mohli bychom si tam zatančit jako na výletní lodi.“

„Copak pořádám piknik?“ vrčel starý Noe, „Nebo snad stavím dancing hakk? A vůbec a zvláště vy, mladý lejdysky, uděláte líp, když půjdete po svých, nebo se mi ještě přitrefí malér, že netrefím hřebík na hlavíčku a praštím se do palce. A když já se seknu do palce, tak obyčejně začnu sakrovat. A to by byl hřích, sakrovat před mladými děvčaty.“

Mladá děvčata se mu, to se rozumí, vysmála do očí a řekla: „To je olrajt, dědečku! Jen se cvakněte do palce a nic se nebojte – my budeme sakrovat za vás.“

Tak to šlo pořád, až konečně byl Noe s tou archou hotov. A jednou večer, bylo takhle po večeři, začalo pršet. Starý Noe vyskočil, popadl píšťalku – měl ji pověšenou na šňůrce na krku – a zapískal jednou dlouze, dvakrát krátce a ještě jednou dlouze.

„Zatop pod kotlem, Séme!“ křičel. „Co nevidět budeme ze zdejšího města pryč přes hory a doly na širé vodě. Spust’ páru, kluku líná, kolikrát ti to mám říkat!“

Tak začala potopa světa.

Noe šel, stoupl si k lodnímu můstku a zapisoval a počítal zvířata, která se začala cvalem hrnout do archy, když zaslechla Noemovo pískání. Mezci a javlovce a žirafy a elefanti a hyeny skvrnitě a lvi a opiče. Bylo to horší, než když přijede cirkus, jak všechny ty bestie maširovaly v parku dvě a dvě vedle sebe, a přitom pršelo a blýskalo se a hřmělo, jako když hrom bije.

„Tenhle déšť nevěští nic dobrého pro mé reuma,“ řekl najednou Noe. „Snad abych raději šel a přihnul si kapku whisky, než mě to popadne.“

„Jedeš mi od toho soudku!“, rozkřikla se na něho Mrs. Noemová. „Žádnej had tě přece neštípl, poněvadž hadi ještě nejsou na palubě.“

„Že nejsou?“ podivil se Noe. „A co když se o mě, dejme tomu, pokouší reuma? Kdo potom bude kor-

midlovat? Ty tomu rozumíš jako tamhleta koza petrželi. Nežli mrkneš jedním okem, můžeme v té potopě narazit na mělčinu.“

A šel a přihnul si ze soudku jak náleží. A jak se vracel k lodnímu můstku, v tu chvíli se zrovna šoural po můstku na archu pomalu a pohodlně párek prvotřídních brejlůvců indických.

„Pro pět ran do hlavy!“ ulekl se Noe. „Jestli jedna z těch potvor po mně skočí a zakousne se do mě, bude ze mě mrtvola, než doběhnu k soudku s whiskou. To abych snad raději...“ A přiskočil k soudku a přihnul si ještě jednou, aby měl smysly pohromadě a aby se mu nic nestalo, kdyby ho jeden z těch brejlůvců náhodou štípl.

A když se zase vrátil na můstek, přicházeli zrovna na loď dva chřestýši královští s černými pruhy na hřbetech. Syčeli a chřestili a házeli hlavama sem tam.

„Jen pomalu, prosím,“ oslovil je Noe. „Pomalu, páni plazové, na všechny se dostane! Jen račte posečkat okamžiček, já trochu odstoupím, než se na mě vrhnete.“ A šel k soudku a napil se ještě jednou, ale tak, že to stálo za to.

A když se vrátil, spatřil před sebou čtyry ohromné hady, byly to kobry pižmové, hrabaly se na palubu, jako by se nechumelilo, a funěly a šveholily a bylo vidět, že koukají, kde by bylo co dobrého sežrat, nejraději něco od masa.

„Už vidím, že jsem se postavil moc daleko od toho soudku,“ řekl si Noe a zamířil rovnou k soudku a sedl si k němu. A netrvalo to dlouho, viděl okolo sebe na všech stranách samé hady, že přirozeně byl z toho celý uondaný a ospalý a za chvíli chrápal, až se hory zelenaly.

Well, po dlouhé době se z toho probral a zdálo se mu, jakoby slyšel lodní zvon zvonit na poplach.

„Počkej s tím minutku, Séme,“ začal volat. „Zatím nikoho na palubu nepouštěj, dřív pusť všechny hady do vody!“ Pak otevřel oči a spatřil Mrs. Noemovou, jak nad ním stojí s válečkem na nudle v ruce.

„To jsem věděla, že válečkem tě přivedu k sobě, mazavko bezednej,“ pravila a natřela ho pro jistotu ještě jednou válečkem přes hlavu. „Začne mi tady řvát něco o hadech a celou cestu se drží soudku s whiskou, zatím co my se tady potácíme v bouři uprostřed potopy světa.“ Bác! „Neříkala jsem ti, abys té kořalky nechal?!“

No, starý Noe se zanedlouho vzpamatoval a byl zase chlapík. Ujal se velení na lodi a pí Noemová se ujala soudku s kořalkou. A tak plavali dále, a přitom v jednom kuse přšelo a vůbec všechno šlo podle pro-

gramu.

„Tak se mi zdá, že před námi je mělčina, jestli se nemejlím,“ vzkřikl najednou Jafet z paluby na přídi. „Cháme, přines mi olovnici, ať změřím hloubku.“

„Nemohu,“ vece Chám. „Provaz s olovnici je na hlavní palubě mezi zvířaty, a maminka mi říkala, že nesmím chodit mezi zvířata, že prej od nich nosím domů blechy.“

„Nic takového jsem neřekla!“ křičela Mrs. Noemová. „Řekla jsem ti jen, jestli tě ještě jednou uvidím hrát si s tím tchořem, že tě hodím přes palubu do potopy světa. Vždyť pasažérská paluba smrdí ještě dnes od té doby, co jsi tam přivedl toho smrad'ocha!“

A mezitím co s tak hádali – krak – cvak! Archa narazila na pevnou zem.

„Jaképak měření hloubky teď,“ prohlásil Noe. „Přistáli jsme! Séme, přestaň přikládat a vypusť páru z kotle. Jafete, podej sem holubici! Cháme, jdi a řekni mamince, ať odnese ten soudek s whiskou na kapitánský můstek, poněvadž se mi zdá, že se o mne pokouší reuma.“

V určenou dobu voda opadla a archa stála pěkně na suchu. Všichni živočichové vyšli zase na zem, a vtom přišel Pán Bůh.

„Tak co, Noeme,“ řekl. „Byl to pořádný deštiček nebo nebyl?“

„To bych řekl, Hospodine,“ odušil Noe, „to byl deštk prima, jak má být.“

„Vždyť on vůbec nic o ničem neví, Hospodine,“ skočil do toho Chám, „on ani neví jestli přšelo nebo padal sníh. Vždyť celou tu dobu ležel u kormidelnické budky a byl opilý jako sova pálená.“

To ovšem Noema dopálilo, i vyskočil a vynadal Chámovi, co se do něho vešlo.

„Ale Noeme!“ zakřikla ho Mrs. Noemová. „Nestydíš se takhle nadávat a sakrovat, když je tady Pán Bůh?“

„To je olrajt, paní Noemová,“ řekl Pán Bůh. „To je už takový přírodní zákon, že každý pořádný lodní kapitán, když se rozzlobí, tu a tam nadává. Ještě nikdy jsem neviděl ani jednoho pořádného kapitána, který by nenadával jako Noe, tak mi to moc nevádí. Poslechnu si dobré nadávání – když to jako člověk při tom dobře myslí – zrovna tak rád jako kdokoliv jiný. Co se mi však nelíbí, to je špatné nadávání – když to jako člověk přitom špatně myslí.“

A tak Noe sebral svou ženu a své syny a jejich ženy a všichni vyšli z archy a začali zase zalidňovat svět.

Roark Bradford: Černošský Pán Bůh a páni Izraeliti

RADIOSKAUTING V ČESKÉ REPUBLICE

V radioamatérském názvosloví narazíme často na dvě podobné zkratky: **JOTA** a **IOTA**.

Zatímco **IOTA**, Islands on the Air, je populární diplom, **JOTA**, neboli Jamboree on the Air, je setkáním skautů v éteru, a rádi bychom s ním naše skauty blíže seznámili, protože již i některé české skauty lze při JOTA slyšet. A protože HKVS zatím český radioskauting zastřešuje, uvádíme i zde pár základních informací.

První jamboree se uskutečnilo v roce 1958, poslední na přelomu let 1998 a 1999 v Chile. Celosvětová setkání se nepořádají každý rok a nemůže se jich ani zdaleka zúčastnit každý, kdo by chtěl. JOTA proto dává všem skautům -- a nejen jim -- možnost vzájemného kontaktu a popovídání. Jde o velmi dobrou cestu, jak s amatérským vysíláním a jeho kouzly seznámit spoustu dětí, z nichž nejedno se k radioamatérství později určitě vrátí. Podstata věci je úplně prostá: vždy třetí úplný weekend v říjnu od soboty 00:01 do neděle 23:59 místního času se sejdou skautské oddíly se svými spřátelenými amatéry nebo radiokluby v jejich ham-shacích a vyměňují si v éteru s jinými skautskými oddíly po celém světě pozdravy a krátké informace o tom, čím se který oddíl zabývá a podobně. Ovládání stanice a dozor nad provozem jsou pochopitelně v rukou hostitele. Jamboree také obvykle předchází přípravná beseda oddílu s hostitelem, a i to je dobrá příležitost k propagaci Ham Rádía. Některé základní podmínky JOTA: Písrné dodržování národních předpisů Výzva „CQ JAMBOREE“ Použití dále uvedených volacích kmitočtů a poté odhlášení na nejbližší volný kmitočet Konvenční kmitočty JOTA: 3590, 7030, 14070, 18080, 21140, 24910 a 28190 pro CW, 3740 (+3940), 7090, 14290, 18140, 21360, 24960 a 28990 pro SSB (u nás samozřejmě přichází v úvahu jen ty, které odpovídají našim předpisům). Ale přece je tu jen jedna důležitá výjimka. Totiž při JOTA provozu povolil Český telekomunikační úřad skautům a skautkám, kteří jsou

přítomni u stanice promluvit do mikrofonu a předat protistanici pozdrav, přání nebo poselství, aniž by museli mít příslušné radioamatérské zkoušky a povolení. Informace o JOTA poskytují internetové servery „<http://www.scout.org/>“ World Organization of the Scout Movement, „<http://www.arrrl.org/>“ American Radio Relay League, Českého radioklubu a řada dalších. JOTA je každoroční událost, které se účastní kolem 500 000 skautů a skauetek z celého světa kteří spolu vzájemně navazují kontakty prostřednictvím amatérského rádía. Je to skutečné „Jamboree“, během kterého se vyměňují skautské zkušenosti a sdílejí nápady, což přispívá ke světovému skautskému bratrství. Na adrese „<http://www.scout.org/wse/jotadocs/index.html>“ nebo „<http://www.scout.org/wse/jotadocs/index.html>“ najdete dokumenty týkající se JOTA (v angličtině nebo francouzštině). Kdo chce jít ještě hlouběji, může navštívit stránky Světového koordinátora JOTA: „<http://www.middelkoop7.myweb.nl>“ -- na těchto stránkách (určených původně pro Národní JOTA koordinátory) lze získat spoustu užitečných informací nebo navázat kontakty. Mimo jiné se zde nacházejí pravidla pro aktuální JOTA-JOTI hru. V mezinárodním radioamatérském provozu se používá převážně angličtina. Pokud nejste mocni anglického jazyka, nezoufejte a naváhejte. Volně přístupný jednoduchý překladáč (translátor) najdete na internetové adrese: „<http://www.babelfish.altavista.com>“. Víte vůbec, že angličtina je i skautský mezinárodní dorozumívací jazyk ?? Tak to zkuste! INTERNET je dobrý pomocník! Na stránkách HKVS a KAPITÁNSKÉ POŠTY budeme přinášet i další zprávy o radioamatérských aktivitách skautů v českých zemích. Zatím vám o našem skautinku mnoho napoví oficiální stránky Junáka, server „<http://www.skaut.cz/>“. Skautská křižovatka a také stránky Hlavního kapitanátu vodních skautů: „<http://www.skaut.cz/www/hkvs>“ nebo „hkvs.zde.cz“

Amateur

Bratr

Jan Řeháček-V. AKA

Malá ulice 168/III

MIMOŇ

4 7 1 2 4

VI. MEANDRY 2001 Boj o Mimoňské pádlo

Štafeta 5ti členných posádek pořádaná
2. oddílem vodních skautů Mimoň

Termín: 1.-3. 6. 2001
Místo: Mimoň - Hradčany a okolí
Prezence: Skautská chata v Hradčanech
Kapitán: Jan Šantora-Cipajs
Palubný: Jan Řeháček-V. AKA
Startovné (Kč na osobu): 50 Kč
Startovat mohou nejen členové skautské organizace ale i veřejnost.

PROGRAM

Pátek... příjezd do Hradčan do areálu skautské chaty, ubytování, táborák,
od 16³⁰ hod. prezentace
Sobota... 7⁰⁰ budíček
do 8⁰⁰ hodin prezentace
8¹⁵ nástup, vysvětlení pravidel štafety
9³⁰ zahájení štafety
*Po dokončení závodu doporučujeme výlety do krásného okolí,
návštěvu Billovy „mini ZOO“, koupání...*
18-21 taneční zábava pro omladinu, vyhlášení výsledků
21⁰⁰ country bál pro dospěláky závodu
v restauraci Na pláži, vyhlášení výsledků
Neděle... úklid, odjezd

KATEGORIE

1. Chlapci, rok narození 1991-86, *kormidelník starší 18ti let*
Dívky, rok narození 1991-86, *kormidelník starší 18ti let*
2. Roveři, rok narození 1985-83
Rangers, rok narození 1985-83
3. Mladoši, rok narození 1982-71
4. Veteráni, 1971 a více let, *povoleny smíšené posádky*
(tato kategorie bojuje o 1 litr námořnického moku)
5. Veteránky, 1971 a více let

Přihlášky: Do 20. 5. 2001 na adresu:
Jan Řeháček, Malá ul. 168/III, 471 24 Mimoň, tel. 0425/862 704
fax. 0425/863 629, E-mail: tiskarna.ralsko@iol.cz

POZOR: Vzhledem k velkému zájmu o účast v závodech, je nutné odeslat
přihlášky VČAS! Na pozdě přihlášené účastníky nemusí zbýt
„startovní číslo“.

Stravování: Vlastní, k dispozici bude polní kuchyně nebo ohniště. Pořadatel zajišťuje sobotní oběd.

Ubytování: Ve vlastních stanech.

Vybavení jednotlivce: Zajistí vedoucí jednotlivých výprav dle zvyklostí a tradic oddílů. Povinně musí každý mít pádlo a pořádnou plovací vestu! **NE nafukovací!** Jezdci na kolech musí mít ochr. přilbu!

Vybavení posádek: **Silniční a horské kolo, kanoe C-2.**
Pramice zajišťuje pořadatel.

ŠTAFETA O MIMOŇSKÉ PÁDLO

1. **Závod C-2** - na Ploučnici v úseku Mimoň-Boreček, součástí plavby je opět úspěšný pěší úsek s C2.
2. **Běh terénem** - z Borečku od mostu až pod skálu Generál v Hradčanech
3. **Jízda na horském kole** - okruh po bývalé tankové cestě v těžkém terénu
4. **Jízda na silničním kole** - okruh v Hradčanech
5. **Závod pramic** - samostatně mimo štafetu, na rybníku v Hradčanech. Čas pramice se přičítá k celkovému času štafety, (u kategorie 1+2 nejede dospělák, ale radí, fandí a pokřikuje ze břehu).

OSTATNÍ DISCIPLÍNY:

- horolezecká stěna - zahájení před startem C-2 v Mimoni (leze háček z C-2)
- mapové značky, uzlování, květiny a dřeviny, morseovka - na skautské chatě

Podmínky štafety:

- ❖ U kategorie skautek a skautů *kormidelník* starší 18ti let, závodí pouze v C-2. Neúčastní se ostatních disciplín. U kategorie skautek musí být kormidelník žena.
- ❖ Do jednotlivých úseků štafety musí být rozdělena celá posádka (každý má 1 úsek + pramici).
- ❖ Každý závodník může soutěžit pouze za jedinou posádku!
- ❖ Start nebude hromadný. Časové odstupky startů jednotlivých posádek budou upřesněny v sobotu.
- ❖ Horské a silniční kolo, vesty, pádla, lodě musí být označeny, aby nedošlo k záměně.
Pořadatelé neručí za záměnu nebo ztrátu věcí!
- ❖ Posádka bez předepsaného vybavení **NESTARTUJE**.

Bezpečnost: Za bezpečnost závodníků odpovídá vedoucí výpravy oddílu či střediska.

Těšíme se

Cingo + Velký Aka

Přihláška MEANDRY 2001

Boj o Mimoňské pádlo

štafeta 5ti členných posádek
Mimoň - Hradčany, 1.-3. 6. 2001

Přihlašuji posádku, z,

kteřá bude startovat v kategorii, v tomto složení:

	Jméno a příjmení	Rodné číslo	Adresa bydliště
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Prosím, vyplňte pečlivě, musíme to po Vás číst. Vyplňte, prosím přihlášku kompletně - všechny údaje potřebujeme!

Kontaktní osoba:

Jméno:

Adresa:

Telefon:

podpis a razítko:

Zde oddělte!

Všem kapitánům a přístavným pražských vodáckých oddílů a přístavů, jakož i čestným hostům zvaným či nezvaným patří tato

POZVÁNKA

na setkání, které se uskuteční dne 6.4.2001 v předvečer srazu kapitánů v Praze v Intercampu TJ Kotva Braník, a to od 18:00.

Předpokládám, že všichni víte, kde to je a pokud ne, podrobný popis cesty je v Kapitánské poště č.6 a též na Internetu na stránkách HKVS. Můj adresář kapitánů není určitě zdaleka úplný, proto vás prosím o předání tohoto pozvání i těm, na které jsem zapomněl.

Co vše bude na programu:

1. Přítomní budou volit pražského kapitána (tajným hlasováním jednokolově), návrhy kandidátů zasílejte na níže uvedenou adresu. Já jakožto současný pražský kapitán (jmenovaný) budu určitě kandidovat v případě, že jiný zájemce nebude.
2. Vytvoření informačního servisu pražského kapitanátu, nejlépe pomocí e-mailu, aby pražský kapitán i kdokoliv jiný mohl informovat přímo kapitány jednotlivých oddílů (pozvánky na akce, semináře atd.)
3. Sestavení kalendáře akcí pražských vodních skautů (pokud bude o společné akce zájem), zvláště si pak popovídat o setkání oddílů na Sázavě, které hodlám uspořádat ve dnech 5.-8.5.2001 a také trochu rozjet pořádání závodů přes tři jezy.
4. Podiskutovat o všem, co nás trápí i těší.

Oficiality by mohly skončit v 19:30, jinak si můžeme povídat, jak dovolí čas. Předpokládám, že mnozí se pak plynule zúčastní dalších jednání na srazu kapitánů. Při prezenci prosím uveďte, zda přicházíte pouze na páteční večer (pak se vás netýká žádný účastnický poplatek) nebo se zúčastníte celého víkendu.

Kontaktní adresa:

Jaroslav Veit – Guma
V Horní Stromce 10
130 00 Praha 3
tel. domů: 72744966
tel. do práce: 57189432
e-mail: jveit@volny.cz

Začínající oddíl vodních skautek z Mimoně
by rád koupil
STARŠÍ PRAMICI,
nejlépe typu P-520 nebo Sázava
a **KANOE**
za rozumnou cenu.

Kontakt:

Krystýna Králíčková-Bublínka
Skřivánčí 384
471 24 Mimoně
tel. 0604-52 34 16

HKVS HLÁSÍ

Zápis ze zasedání HKVS

dne 1. 2. 2001 v Praze

Přítomni: Vezír, Pišta, Oskar, Amateur, Jack, Puma, Pavel, Ježek

Vezír -- informoval o výrobě vlajky HKVS

Amateur -- předložil rozpočet jarního semináře K+K, který se bude konat v Kotvě Bráník. Zpracuje článek do kapitánské pošty a umístí ho i na internetové stránky HKVS. Je nutno opravit stožár -- chybí lanka.

Ježek -- programová část semináře

Kandidátská komise -- komise bude pracovat ve složení: Vulkán, Tip, Bimbo, Raduš a Lady.

ÚLŠ -- přihlášky nutno odevzdat do 5. 2. 2001 (koná se 23. 2.--25. 2. 2001), porada LŠ bude v sobotu 24. 2. 2001 ve 12.00 hod.

Zapsala Pišta

Zápis ze zasedání HKVS

dne 15. 2. 2001 v Praze

Přítomni: Pišta, Sam, Jack, Puma, Pavel

Sam -- předal Pavlovi žádost br. Michala Pauliče o vydání duplikátu kapitánského odznaku

Jack -- úkol projednat statut medaile tří modré vlnky s br. Kšand'ákem trvá.

Pavel -- informoval o stavu přípravy příručky ke kapitánské zkoušce. Příspěvky se postupně scházejí, některé bude zřejmě nutno přepsat, protože jejich autoři většinou překročili potřebný rozsah.

Zapsal Sam

UPOZORNĚNÍ

PRO ÚČASTNÍKY
JARNÍHO SEMINÁŘE K + K!

Nezapomeňte si přivést tyto věci:

- oblečení na vodu
- pádlo a vestu
- lepidlo a nůžky

O naději

Jiří Edy Zajíc

Jakpak se dnes pokusím přivolat naději – podle Charlese Péguho tu „malou holčičku, kterou je třeba budít každého rána“? Tak, že se pokusím začít naplňovat svůj slib. Minule jsme s pomocí Ladislav Boroše a Alberta Schweitzera celkem jasně viděli, že lidský život je vlastně – z hlediska naděje – volbou mezi dvěma možnostmi: buď žít naději, rozvíjet tak možnosti svého lidství – ale tím také být zranitelný, nebo rezignovat na naději, přestat riskovat zranění a zklamání – ale tím také odstartovat degeneraci svého lidství, prostě takovou předčasnou smrt. Já jsem za sebe vyznal, že rozhodně jsem pro cestu naděje. Nejen proto, že nechci skončit jako člověk, který nad vším – i sebou samým – už „zlomil hůl“. Vsadit na naději totiž také znamená nezavřít si cestu k různým obdarováním. A o tom prvním pohovořím teď. Inspirací k němu je výrok Lothara Zenettiho „Lidé, kteří žijí naději, vidí dále.“

Tahle myšlenka současného německého spisovatele zajímavých povídek a příběhů možná na první poslech překvapí. Ani ti, kteří nepochybují o hodnotě naděje, jí většinou nespojují s lepším poznáním. A což teprve ti, kteří si jí pletou s iluzemi. Jenomže právě mezi nadějí a iluzí je zásadní rozdíl. Zatímco naděje je především postoj otevřenosti vůči budoucnosti vycházející z poznání, že skutečnost je vždycky bohatší, než naše představy o ní, pak iluze jsou nereálné konkrétní představy, které chceme té budoucnosti vnutit. Tam, kde člověk naděje říká: „Nevím, jak to dopadne, ale věřím, že ať to dopadne jakkoli, může z toho vzniknout něco dobrého – člověk v zajetí iluze si sugeruje: „Určitě to dopadne takhle, není přece možné, aby to dopadlo jinak.“

Už několikrát jsem tu hovořil o dětech – a určitě ještě budu. Ale naděje, která „dokáže vidět dále“, je darem moudrého stáří. Je to naděje, která není nijak „laciná“, nebo „vyčtená“, „teoretická“. Tahle naděje, která „vidí dále“, je získaná hlavně zkušeností. Vzpomínáte na toho starého muže z filmu „Sedm statečných“, který bydlel v samotě nad vesnicí? A na tu scénu, kdy za ním přicházejí ve své beznaději vesničané, aby jim poradil, jak se bránit Calverovi? Jeho rada je pro ně zprvu šokující: Musíte bojovat. Oni, kteří tak nanejvýš dokázali mačetou setnout klas kukuřice. A kolikrát ještě potom – přes pomoc „sedmi statečných“ – klesali opět ke své beznaději. Jak s tím kontrastoval ten chápavý a současně rozzářený pohled onoho starce. Jenomže nakonec tahle jeho naděje – a samozřejmě i věrnost chlapíků kolem Chrise – mění jejich bázlivá srdce na statečná, která se dočkají vítězství.

Jistě, nemusí to vždycky dopadnout až tak přesvědčivě – ostatně i v tom krásném westernu to stálo životy takových sympat'áků, jako byli Bernard O'Really nebo Brit. Ale ona úloha moudré naděje, která vidí dál, je universální, jak nám pěkně připomíná i Albert Schweitzer:

„Dospělí si rádi libují ve smutné úloze připravovat mladé lidi na to, že jednou budou mnohé z toho, co nyní povznáší jejich srdce a mysl, považovat za iluzi. Ale hlubší životní zkušenost mluví k nezkušeným jinak. Zapřísahá mládež, aby si pevně udržela po celý život myšlenky, pro které je nadšená. V idealismu mládí totiž zahlédá člověk pravdu. To je bohatství, které nemá za nic vyměnit.“

*Nejen vodní skauti, ale i starosta Prahy 1
přejí hlavnímu kapitánu SHP – Jackovi
vše nejlepší k jubilejním pětasedmdesátinám.*

Městská část
PRAHA I

Vážený pane,

*dovolte, abych Vám jménem městské části Praha 1,
ve které žijete, co nejsrdečněji poblahopřál k význam-
nému životnímu jubileu, kterého se dožíváte v těchto
dnech. Do dalších let Vám přeji pevně zdraví a životní
spokojenost.*

starosta

V Praze 1

*Stejně přání
zasílají vodní skauti
naši čestné hlavní kapitánce
Vlastě
rovněž k životnímu jubileu – pětasedmdesátinám.*

Great Western Steamship Co., Bristol
William Patterson, Bristol

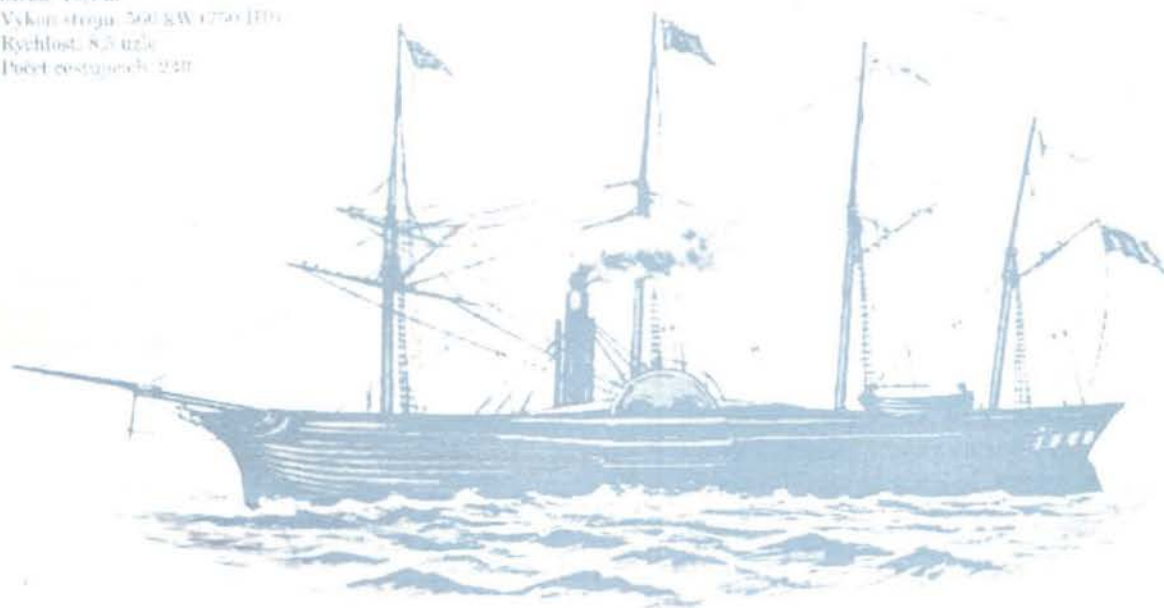
Great Western byla postavena podle plánů vynikajícího konstruktéra Isambarda Kingdona Brunela pro společnost Great Western Steamship Co. Byla první osobní loď na parní pohon, určenou pro pravidelné spojení mezi Bristollem a New Yorkem. Měla být zároveň prvním plavidlem, které přepluje z Evropy do Ameriky bez pomoci plachet.

Stavba loď začala v červenci 1837 v loděnici Williama Pattersona v Bristolu. Na plavbu přes oceán vyplula 31. března 1838, ale už krátce po vyplutí vypukl na její palubě požár. Situaci se podařilo zvládnout, ale loď se musela vrátit do Bristolu. Mezitím na cestu do New Yorku vyplul parník *Sirius* pronajatý konkurenční společností Bristol and American Steam Navigation Co. *Great Western* po opravě znovu vyplul až 8. dubna a náskok, který mezitím získal *Sirius*, se ukázal jako rozhodující. Dorazil do New Yorku po osmnácti dnech a deseti hodinách jako první loď poháněná jen parním strojem. Jen o jediný den později doplul *Great Western* s časem patnáct dní a deset hodin, ale všechnu slávu nakonec pobral pomalejší *Sirius*. *Great Western* byl na zpáteční cestě ještě rychlejší a oceán překonal za čtrnáct dní a sedmáct hodin.

Konstrukce loď vycházela ještě z klasických plachetnic. Měla pevný dřevěný trup se čtyřmi stěžni a škunerovým oplachtěním. Dvouválcový parní stroj poháněl dvě boční lopatková kola o průměru 8,8 m. Prostory pro cestující byly na svou dobu komfortně zařízené. V první třídě bylo sto dvacet cestujících, ve druhé dvacet a v mezipalubí, ve skromnějších podmínkách, mohlo cestovat sto osob.

Loď absolvovala na transatlantické lince 64 cest. V roce 1847 přešla pod vlajku společnosti Royal Mail Steam Packet a jezdila mezi Anglií a Západní Indií. Během krymské války vykonala dvě cesty do Konstantinopolu, odkud přivezla zpátky britský expediční sbor. *Great Western* skončil svou službu v roce 1857 v Londýně, kde ho rozebrali.

Prostornost: 1320 BRT
Délka: 73,9 m
Šířka: 10,4 m
Výkon stroje: 500 kW (6750 HP)
Rychlost: 8,5 uzle
Počet cestujících: 240

Kapitánská pošta č. 7 – 2000/2001

Informační zpravodaj vodních skautů a skautek. Vydává HKVS vlastním nákladem jen pro vnitřní potřebu. Pro tento ročník byl na stránkách použit rámeček od br. Čipajse, kapitána 2. oddílu VS v Mimoní.

Příspěvky zasílejte na adresu:

- Ing. Zdeněk Hájek, Štěpánská 16, 110 00 Praha 1 (diskety s texty + papírové předlohy, obrázky).
- E-mail: cesak@volny.cz (jen texty – soubory ve formátu *.TXT)

Sazba a tisk: Tiskárna Ralsko, s. r. o., Mimoň, Malá ul. 168/III, PSČ 471 24, tel./zázn./fax: 0425/862 704